

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ імені ІГОРЯ
СІКОРСЬКОГО»**

Факультет лінгвістики

Кафедра теорії, практики та перекладу англійської мови

«До захисту допущено»

«На правах рукопису»

Завідувач кафедри

УДК _____

_____ Тараненко Л. І.

«__» _____ 20__ р.

МАГІСТЕРСЬКА ДИСЕРТАЦІЯ

на здобуття ступеня магістра

зі спеціальності 035 « Філологія»

**на тему: «Мультимодальні засоби створення історичного колориту
в сучасних історичних серіалах: перекладознавчий аспект»**

Виконала: студентка 6 курсу, групи ЛА-з21 мп

Гребінник Оксана Олександрівна _____

Науковий керівник:

к. філолог. наук, доцент Скобнікова Оксана Володимирівна _____

Рецензент:

Засвідчую, що у цій магістерській
дисертації немає запозичень з
праць інших авторів без
відповідних посилань
Студентка _____

Київ 2023

Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Факультет лінгвістики
Кафедра теорії, практики та перекладу англійської мови

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Спеціальність (спеціалізація) – 035 Філологія (035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри
_____ Тараненко Л. І.
« ____ » _____ 2023 р.

ЗАВДАННЯ
на магістерську дисертацію студенту

Гребінник Оксана Олександрівні

1. Тема дисертації: «Мультиmodalьні засоби створення історичного колориту в сучасних історичних серіалах: перекладознавчий аспект», науковий керівник дисертації: Скобнікова Оксана Володимирівна, к. філолог. наук, доцент практики та перекладу англійської мови.

2. Термін подання студентом дисертації:

3. Об'єкт дослідження історичний колорит в сучасних англійських історичних серіалах.

4. Предмет дослідження: перекладацький аспект використання мультимодальних медіа для створення історії в сучасних англійських історичних серіалах.

5. Перелік завдань, які потрібно розробити:

1. проаналізувати сучасні дослідження та літературу щодо мультимодальних засобів створення історичного колориту в англійських історичних серіалах з точки зору перекладу
2. вивчити основні теоретичні підходи до мультимодальності та їх застосування в англійських історичних серіалах
3. вивчити роль і значення мультимодальних засобів у створенні історичного колориту в сучасних англійських історичних серіалах
4. проаналізувати різні мультимодальні елементи, що сприяють створенню історичного колориту, включно з візуальними (костюми, декорації, архітектура), аудиторними (музика, звукове оформлення) та лінгвістичними елементами (використання архаїчної мови, діалекту та термінології)
5. вивчити проблеми та завдання, що виникають під час перекладу мультимодальних елементів історичного колориту.

6. Орієнтовний перелік ілюстративного матеріалу: 71 джерел.

7. Орієнтовний перелік публікацій: тези на двох всеукраїнських конференціях.

8. Дата видачі завдання:

Календарний план

№ з/п	Назва етапів виконання магістерської дисертації	Строк виконання етапів магістерської дисертації	Примітка 1
1	Обґрунтування теоретичних передумов дослідження	24.10.2023	Вик.
2	Формування програми й методики дослідження	13.11.2023	Вик.
3	Аналіз досліджуваного матеріалу та виклад і оформлення результатів дослідження	14.12.2023	Вик.

Студентка _____

О. О. Гребінник

Науковий керівник дисертації _____

О. В. Скобнікова

РЕФЕРАТ

Гребінник О.О. Мультимодальні засоби створення історичного колориту в сучасних історичних серіалах: перекладознавчий аспект. Кваліфікаційна робота на правах рукопису.

Дисертація на здобуття ступеня магістра зі спеціальності 035 «Філологія». КПІ ім. Ігоря Сікорського, Київ, 2023.

У кваліфікаційній роботі розглянуто перекладознавчий аспект мультимодального відтворення історичного колориту в англійських історичних серіалах. Було з'ясовано, які є ключові компоненти у створенні історичного колориту. Також було проаналізовано низку історичних серіалів які вибиралися за критеріями популярності серіалу, наявності історичного контексту та мови оригіналу.

Наукова новизна полягає в комплексному дослідженні мультимодальних способів відтворення історичного колориту у перекладознавчому аспекті.

Практичне значення здобутих результатів полягає у тому, що дисертація збагачує дослідницький досвід германістики новими знаннями про мультимодальність. Отримані результати поглиблюють уявлення про мультимодальність, її вплив на створення сцен в серіалі та на особливості перекладу українською мовою, які можуть бути використані в освітньому процесі.

Апробація результатів дослідження. Додатково опубліковано тези у XIII Всеукраїнській студентській науково-практичній конференції «Перекладацькі інновації»: "Особливості мультимодальності в контексті англійських серіалів". Також у IV Всеукраїнській студентській науковій конференції «Науковий простір: аналіз, сучасний стан та перспективи»: "Виклики та особливості перекладу історичних елементів візуального зображення в англійських історичних серіалах".

Публікації. Основні положення і результати дисертаційного дослідження висвітлено в двох публікаціях , з яких: 2 – у збірниках матеріалів всеукраїнських науково-практичних коференцій.

Ключові слова: мультимодальність, історичний колорит, візуальні елементи, аудіальні елементи, лінгвістичні елементи, прекладознавчий аспект.

ABSTRACT

Hrebinyk O.O. Multimodal means of creating historical background in modern historical series: translation aspect. Qualification work on the rights of the manual.

Dissertation for the Master's degree in the specialty 035 "Philology". Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute, Kyiv, 2023.

The qualification work examines the translation aspect of multimodal reproduction of historical background in English-language historical series. It was found out what are the key components in the recreation of historical flavor. A number of historical series were also selected based on the criteria of popularity of the series, availability of historical context and the original language.

The scientific novelty lies in the comprehensive study of multimodal ways of reproducing historical flavor in the translation aspect.

The practical significance of the results obtained is that the dissertation enriches the research experience of Germanic studies with new knowledge about multimodality. The obtained results deepen the understanding of multimodality, its influence on the creation of scenes in the series and on the peculiarities of translation into Ukrainian, which can be used in the educational process.

Approval of the research results. Additionally, the thesis was published at the XIII All-Ukrainian Student Scientific and Practical Conference "Translation Innovations": "Features of multimodality in the context of English-language series". Also at the IV All-Ukrainian Student Scientific Conference "Scientific Space:

Analysis, Current Status and Prospects": "Challenges and peculiarities of translation of historical elements of visual representation in English historical series".

Publications. The main provisions and results of the dissertation research are covered in two publications, including: 2 - in the collections of materials of all-Ukrainian scientific and practical conferences.

Key words: multimodality, historical background, visual elements, auditory elements, linguistic elements, translation studies aspect.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	11
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МУЛЬТИМОДАЛЬНОСТІ ТА ІСТОРИЧНОГО КОЛОРИТУ В СЕРІАЛАХ.....	14
1.1 Концепція мультимодальності в контексті англомовних історичних серіалів.....	15
1.2 Роль і значення історичного колориту у створенні атмосфери та автентичності.....	18
ВИСНОВОК ДО ПЕРШОГО РОЗДІЛУ.....	22
РОЗДІЛ 2. МУЛЬТИМОДАЛЬНІ ЗАСОБИ СТВОРЕННЯ ІСТОРИЧНОГО КОЛОРИТУ В АНГЛОМОВНИХ ІСТОРИЧНИХ СЕРІАЛАХ.....	24
2.1 Візуальні засоби: костюми, декорації, архітектура.....	24
2.2 Аудіальні засоби: музика, звуковий дизайн.....	33
2.3 Лінгвістичні засоби: використання архаїчної мови, діалектів, термінології.....	37
2.4 Комбінація мультимодальних засобів для створення багатосарової історичної атмосфери.....	40
ВИСНОВОК ДО ДРУГОГО РОЗДІЛУ.....	46
РОЗДІЛ 3. ПЕРЕКЛАДОЗНАВЧИЙ АСПЕКТ МУЛЬТИМОДАЛЬНОГО ВІДТВОРЕННЯ ІСТОРИЧНОГО КОЛОРИТУ.....	48
3.1 Перекладознавчий аспект мультимодального відтворення історичного колориту.....	49
3.2 Виклики та особливості перекладу історичних елементів візуального зображення.....	53
3.3 Проблеми перекладу аудіальних елементів: музична тематика, репліки.....	58

3.4 Лінгвістичні труднощі перекладу архаїчної мови, діалектів та спеціалізованої термінології.....	63
3.5 Вибір стратегій перекладу для збереження історичного колориту.....	69
ВИСНОВОК ДО ТРЕТЬОГО РОЗДІЛУ.....	76
ВИСНОВКИ.....	79
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	81
ДОДАТКИ	87

ВСТУП

Актуальність теми: У сучасному світі англomовні історичні серіали посідають особливе місце в культурному дискурсі та впливають на формування уявлень про минуле. Вони не тільки розважають глядачів, а й прагнуть створити автентичну атмосферу і відтворити історичну обстановку того періоду. При цьому важливу роль у створенні такої атмосфери відіграють мультимодальні засоби, такі як відео, музика, звук і акустика.

Однак переклад мультимодальних елементів історичного колориту — складне і важке завдання. Історичні терміни, архаїзми, діалекти, культурні особливості та нюанси потребують особливої уваги та дослідження з точки зору перекладу. Тому вивчення мультимодальних засобів створення історичного колориту з погляду перекладу в англomовних історичних серіалах є актуальною темою, що потребує наукового дослідження та аналізу.

Об'єктом дослідження є історичний колорит в сучасних англійських історичних серіалах.

Предметом дослідження є перекладацький аспект використання мультимодальних медіа для створення історії в сучасних англійських історичних серіалах.

Метою магістерської роботи є дослідження та аналіз специфічних методів та засобів, використовуваних при створенні історичного атмосферного середовища в англomовних історичних серіалах, а також їх впливу на процес перекладу.

Для реалізації мети магістерської роботи необхідно вирішити наступні **завдання:**

1. проаналізувати сучасні дослідження та літературу щодо мультимодальних засобів створення історичного колориту в англійських історичних серіалах з точки зору перекладу

2. вивчити основні теоретичні підходи до мультимодальності та їх застосування в англійських історичних серіалах

3. вивчити роль і значення мультимодальних засобів у створенні історичного колориту в сучасних англійських історичних серіалах

4. проаналізувати різні мультимодальні елементи, що сприяють створенню історичного колориту, включно з візуальними (костюми, декорації, архітектура), аудиторними (музика, звукове оформлення) та лінгвістичними елементами (використання архаїчної мови, діалекту та термінології)

5. вивчити проблеми та завдання, що виникають під час перекладу мультимодальних елементів історичного колориту.

Матеріал дослідження. Критерії відбору серіалів для аналізу в цій роботі включали наступні аспекти: популярність серіалу, наявний історичний контекст та мова оригіналу. Були вибрані такі серіали: "Game of Thrones", "The Crown", "Peaky Blinders", "Vikings", "The Witcher", "The Tudors", "Downton Abbey", "Bridgerton", "Outlander", "The Last Kingdom", "Band of Brothers". Було проаналізовано 96 лексичних одиниць, з поданих вище серіалів.

Методи дослідження, які були використані:

1. Аналіз англійських історичних серіалів: Здійснення оглядового аналізу різних англійських історичних серіалів, вибірка прикладів з різних періодів та культурних контекстів. Вивчення, яким чином використовуються мультимодальні засоби для створення історичного колориту в цих серіалах.

2. Літературний аналіз: Дослідження літературних джерел та досліджень, що стосуються історичних аспектів в англійських історичних серіалах. Порівняння різних підходів до створення історичного контексту в англійських серіалах.

3. Контент-аналіз: Аналіз мультимодального контенту англійських історичних серіалів, зосереджений на використанні візуальних та звукових

засобів для створення історичного колориту. Вивчення, які образи, символи та елементи антуражу використовуються для передачі історичного настрою.

4. Метод дистрибутивного аналізу: Даний метод застосовувався для вивчення семантичних та граматичних властивостей слова на основі його взаємодії з іншими словами у тексті.

5. Метод вибірки: Для відбору лексичних одиниць для розкриття теми.

Структура роботи. Магістерська робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел, додатків.

Апробація результатів. Додатково опубліковано тези у XIII Всеукраїнській студентській науково-практичній конференції «Перекладацькі інновації»: "Особливості мультимодальності в контексті англомовних серіалів". Також у IV Всеукраїнській студентській науковій конференції «Науковий простір: аналіз, сучасний стан та перспективи»: "Виклики та особливості перекладу історичних елементів візуального зображення в англійських історичних серіалах".

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МУЛЬТИМОДАЛЬНОСТІ ТА ІСТОРИЧНОГО КОЛОРИТУ В СЕРІАЛАХ

Перш за все, розділ детально розглядає поняття мультимодальності. Також розповідається як це поняття вивчається мовознавцями і як розвивається. Також демонструються різні підходи до визначення терміну мультимодальності та показується історія вивчення. У цьому розділі буде досліджено, які впливи мультимодальність має на сприйняття та споживання серіалів.

Другим аспектом, який досліджується в розділі, є історичний колорит, що включає в себе використання атмосфери, декору, костюмів та деталей, що відтворюють певний історичний період або епоху. Автори серіалів все частіше використовують історичний колорит для занурення глядачів у минуле та створення барвистих та аутентичних світів. Розділ розкриє важливість історичного колориту у розвитку сюжету, персонажів та загальної атмосфери серіалів.

Залучаючи широкий спектр теоретичних джерел та прикладів з популярних телесеріалів, розділ «Теоретичні основи мультимодальності та історичного колориту в серіалах» надає читачам можливість краще зрозуміти, як ці елементи впливають на творчість та сприйняття глядачами сучасних серіалів.

1.1 Концепція мультимодальності в контексті англомовних історичних серіалів

Термін "мультимодальність" в сучасному розумінні був введений в науковий обіг Сіднейської школою семіотики. Його перше використання відбулося в 1920-х роках, але його семантика дещо відрізнялася від сучасного наукового бачення. Попутно слід зазначити, що перші вузькоспеціалізовані і фундаментальні роботи по мультимодальності з'явилися в кінці 1990-х років, коли виникли питання про формування нового напрямку лінгвістичних досліджень. Це пришвидчило розвиток нових центрів і шкіл. На заходах, які присвячені мовознавчій темі, сотні учасників з різних країн і континентів збираються, щоб виступити з презентаціями в складній області мультимодальності і обговорити інші мовознавчі теми.

У своїх роботах М. В. Галлідей підкреслював, що варто подолати мономодальність лінгвістичних досліджень, адже мономодальність аналізує лише вербальні аспекти. Але мультимодальний підхід не лише розглядає мову як сукупність граматичних правил, але зосереджує нашу увагу на взаємодії різних знакових систем [37]. Тому поняття мультимодальності походить від ідей М. В. Галлідея.

Важливі наукові осередки, що займаються вивченням мультимодальних властивостей з різних точок зору, зосереджені практично у всіх куточках земної кулі. Для прикладу приведено кілька важливих центрів:

1. Мультимодальний комунікаційний центр (Оденсе) в Данії [31].
2. Інститут освіти UCL Університетський коледж Лондона у Великобританії (Лондон) [32].
3. Оклендський центр мультимодальних досліджень (Центр мультимодальних досліджень Aut) [26].

Ще одними дослідниками в цій сфері є Джон А. Бейтман і Яніна Вільфайер з Бременського інституту трансмедіальних текстових досліджень Бременського університету (Німеччина) [29].

Дослідження в області метафори в цілому і мультимодальної метафори зокрема також проводяться в Амстердамському університеті під керівництвом Чарльза Форсвілла (Фамстердамський університет) [49].

Можна спостерігати, що найпрогресивніші наукові осередки, які зараз перебувають у стадії активних наукових досліджень, діють у різних частинах світу. Ось чому тема, яка піднімається, важкається досить актуальною, викликає великий інтерес і нові лінгвістичні перспективи.

У сучасному лінгвістичному інтелекті феномен мультимодальності багатогранний. Отже, інтерпретація самого поняття і його похідних різна. Тому вчені оцінюють це з досить відмінної точки зору. Давайте зосередимося на деяких з них.

К. О'халлоран вважає, що мультимодальність розширює межі та можливості мови за допомогою зображень, символів, жестів, певних дій, музики, звуку та інших ресурсів. Вивчення феномену мультимодальності засноване на поєднанні семіотичних джерел, у пресі, відео, на веб-сайтах, тривимірних зображеннях та повсякденних ситуаціях [46].

Ф. Серафініта та Дж. Клаусен, які працюють в Арізонському державному університеті вважають, що друковані тексти мультимодальні, оскільки вони включають зображення, різноманітні графічні дизайнерські елементи, і засоби писемного мовлення [48].

К. О'халлоран та Б. Сміт, аналізуючи праці учених, присвячені проблематиці мультимодальності, теж схильні вважати, що

мультимодальність багатогранна, і друковані тексти, і відео записи з елементами писемного та усного мовлення – мультимодальні[45].

Докладно висвітлює специфіку мультимодального інтеракційного аналізу В. Дебора. У його фокусі перебувають жести, постань, рухи голови, проксемика, погляд, просторове розміщення об'єктів, способи їх розміщення, друковані та інші текстові матеріали й способи їх репрезентації, зображення [34].

Розглядаючи концепцію мультимодальності Ендрю Гіббонс вважає, що мультимодальність – це щоденна реальність. Це наш життєвий досвід; він мультимодальний, оскільки ми сприймаємо навколишній світ зором, за допомогою звуків, рухом. Навіть найпростіша розмова охоплює мовні засоби, жести, інтонацію тощо [36].

К. Джуїтт стверджує, що мультимодальність стосується не лише мови та вербальних засобів її вираження, а й цілого спектру інших форм, які використовують люди: зображень, погляду, постань тощо та їх взаємовідношень[40].

К. Джуїтт, Д. Безмер та К. Халлоран запропонували визначення мультимодальності у широкому розумінні: для продукування значення люди використовують великий набір ресурсів (погляд, мовлення, жести); у вузькому розумінні для продукування цілісних мультимодальних конструктів люди у конкретних випадках послуговуються кількома ресурсами [41].

Таким чином, вивчення концепції мультимодальності відкриває ширші можливості для розуміння впливу різних засобів комунікації на сприйняття оповідей і формування емоційного досвіду глядачів. За допомогою різних підходів можна повністю охопити всі засоби та проаналізувати їх. Всі підходи можна використовувати для історичних серіалів та аналізувати. Так як в

серіалах ми можемо почути музику, побачити картинку, послухати діалоги людей і звернути увагу на діалекти, побачити жести, зрозуміти погляд. Все це дозволяє нам відслідкувати сучасний кінематорграф. Далі ми будемо розглядати історичний колорит та як він впливає на атмосферу серіалу.

1.2 Роль і значення історичного колориту у створенні атмосфери та автентичності

Історичні серіали посідають особливе місце в сучасній кіно- і телеіндустрії. Вони пропонують глядачам захопливу можливість здійснити мандрівку в минуле і познайомитися з подіями та персонажами, які сформували сучасний світ. Однак для максимальної ефективності та залучення глядачів історичні серіали потребують не тільки цікавої інтриги та захопливих сюжетів, а й створення правдоподібного, захопливого середовища, яке передає атмосферу конкретного історичного періоду та надає достовірності подіям і персонажам.

Одним із ключових елементів, що впливають на створення правдоподібного і захопливого середовища в англійських історичних серіалах, є історичний колорит. Він включає в себе використання візуальних і звукових елементів, автентичних деталей і правдоподібних подій. Ретельне відтворення історичних деталей, використання автентичних костюмів, архітектури, предметів побуту та звукових ефектів надають серіалу глибини та реалістичності, створюючи для глядачів неперевершені враження.

Однак роль і значення історичного колориту в створенні атмосфери та достовірності в англійських історичних серіалах ще потребує детального вивчення. Вивчення цього аспекту допоможе не лише прояснити вплив історичного колориту на сприйняття та емоційну реакцію глядачів, а й те, як

цей елемент впливає на створення автентичного досвіду занурення. Це питання важливе не тільки з кінематографічного, а й з культурного погляду. Це пов'язано з тим, що історичні серіали не тільки мають значний вплив на наше сприйняття і розуміння минулого, а й формують наше сприйняття та інтерпретацію історії [2].

Реалістичне відтворення історичного фону надає достовірність і справжність подіям і персонажам. Глядачі отримують глибший і захопливий погляд на історію та можливість оцінити особливості й тонкощі культурного контексту, пов'язаного з тим періодом. Історичний колорит - це не тільки зовнішня оболонка серіалу, а й важливий елемент, що сприяє глибшому розумінню і сприйняттю подій і персонажів.

Крім того, історичний колорит відіграє важливу роль у розвитку сюжету та персонажів. Історичний колорит допомагає висловити внутрішнє життя персонажів і розкрити їхню психологію за допомогою мови, міміки, жестів та інших мультимодальних засобів. Це дає змогу глядачам краще зрозуміти та співпереживати персонажам і створює емоційний зв'язок [30].

Історичний контекст впливає на персонажів, їхні вчинки, мотиви та взаємодію з навколишнім світом. Використання справжніх історичних деталей при створенні персонажів дає змогу точніше передати їхні соціальні ролі, поведінку і взаємини. Мова, міміка, жести та інші мультимодальні засоби є важливими інструментами, що допомагають висловити внутрішній світ персонажів, їхні емоції, наміри та конфлікти.

Не менш важливе використання візуальних і акустичних елементів, що характеризують конкретний історичний період. Сюди входять архітектурні деталі, костюми, предмети побуту, військові прикраси, звуки навколишнього середовища та інші атрибути того періоду. Відтворення архітектурних деталей, використання автентичних костюмів і предметів побуту, військових прикрас і аксесуарів, акустичне оформлення обстановки - все це допомагає

створити реалістичне зображення минулого. Це важливо для забезпечення автентичності та занурення в серіал, оскільки візуальні та акустичні атрибути підсилюють враження від перегляду і поглиблюють занурення глядача в історичний світ [4].

Відтворення історичної обстановки вимагає систематичних досліджень і використання справжніх джерел, таких як історичні документи, фотографії, художні репродукції та інші архівні матеріали. Такий підхід дає змогу точно передати деталі та ідіосинкразії конкретного історичного періоду і підвищує автентичність серіалу.

Історичний смак також впливає на автентичність серіалу. Це означає, що деталі, події та персонажі, зображені в серіалі, історично точні та достовірні. Для забезпечення високого рівня достовірності творці серіалу приділяють особливу увагу вивченню історичних фактів, використовують справжні джерела і працюють з експертами в галузі історії. Це дає змогу глядачам точно ідентифікувати історичні події, персонажів та їхні дії, що підвищує реалістичність історії, яку вони переглядають.

Роль і значення історичного колориту також проявляється у сприйнятті глядачів. Вірне відтворення історичного фону та деталей має значний вплив на емоційний стан та інтерес глядачів. Глядачі відчують себе зануреними в історичний період, що створює особливу атмосферу і залучає їх у світ серіалу. Автентичний історичний колорит змушує глядачів вивчати історичні факти, глибше розуміти персонажів та їхні мотиви, а також активно взаємодіяти з тим, що відбувається на екрані. Роль і значення історичного колориту не тільки створює атмосферу й автентичність в англomовних історичних серіалах, а й проявляється у сприйнятті глядачів. Точний історичний контекст і деталізація справляють значний вплив на емоційний стан та інтерес глядачів.

Глядачі відчують себе зануреними в історичний період, що створює особливу атмосферу і залучає їх у світ серіалу [5].

Справжній історичний колорит змушує глядачів вивчати історичні факти, більше розуміти персонажів і їхні мотиви, а також брати активну участь у подіях, що відбуваються на екрані. Вірні й точні історичні деталі роблять серіал захопливим і поглиблюють зв'язок між глядачем і подіями та персонажами. Вони мотивують до подальших самостійних досліджень, аналізу та обговорення історичних аспектів, залучають широке коло глядачів до історії та сприяють поширенню знань про минуле.

Дослідження підтвердили, що історичний колорит є необхідним елементом для успішного створення автентичного середовища в англійських історичних серіалах. Він допомагає зберегти дух часу, передати культурні особливості та цінності, відтворити поведінку та психологію персонажів, відобразити їхній соціальний статус і роль у суспільстві, а також вплив історичних подій на їхнє життя.

Дослідження ролі та значення історичного кольору у створенні атмосфери та достовірності в англійських історичних серіалах наголосило на його важливості та впливі на сприйняття глядачів. Використання візуальних і звукових елементів, автентичних деталей і справжніх подій дає глядачам ні з чим незрівнянний досвід, наближаючи їх до історії та забезпечуючи більш повне розуміння інших культурних періодів. Подальше дослідження цього аспекту англійських історичних серіалів сприятиме подальшому розвитку жанру та глибшому розумінню впливу культурного контексту на сприйняття та інтерпретацію історії.

ВИСНОВОК ДО ПЕРШОГО РОЗДІЛУ

У даному розділі роботи розглянуті дві основні теми, які є центральними для дослідження - концепція мультимодальності в контексті англомовних історичних серіалів та роль і значення історичного колориту у створенні атмосфери та автентичності. Обидві теми мають важливе значення для розуміння та аналізу аспектів англомовних історичних серіалів.

У першому підрозділі «Концепція мультимодальності в контексті англомовних історичних серіалів» розглядається поняття мультимодальності і його застосування у контексті англомовних історичних серіалів. Подається огляд основних теоретичних концепцій та підходів до мультимодальності. Також які школи та мовознавці працюють над цією темою. Продемонстровано різні погляди та визначення науковців.

У другому підрозділі «Роль і значення історичного колориту у створенні атмосфери та автентичності» досліджується важлива роль історичного колориту у створенні атмосфери та автентичності англомовних історичних серіалів. Аналізується використання візуальних та звукових елементів, таких як архітектурні деталі, костюми, предмети побуту, звуки, що оточують персонажів, які характеризують певний історичний період. Розглядається вплив ретельної реконструкції історичного контексту та дотримання автентичності на створення вірогідної атмосфери та передачу історичного періоду глядачам.

Цей розділ є необхідним в контексті дослідження англомовних історичних серіалів, оскільки він розкриває ключові аспекти їхнього створення, впливу на глядачів та взаємозв'язку з історичним контекстом. Вивчення концепції мультимодальності та ролі історичного колориту допомагає розширити розуміння англомовних історичних серіалів як складних

комунікативних продуктів, що мають великий вплив на сприйняття та спілкування глядачів.

РОЗДІЛ 2. МУЛЬТИМОДАЛЬНІ ЗАСОБИ СТВОРЕННЯ ІСТОРИЧНОГО КОЛОРИТУ В АНГЛОМОВНИХ ІСТОРИЧНИХ СЕРІАЛАХ

У цьому підрозділі проаналізовано роль і значення візуальних елементів, таких як костюми, декорації та архітектура, у створенні історичної атмосфери в англійських історичних драмах. Під час аналізу було висвітлено вплив візуальних елементів на створення автентичної атмосфери та реалістичного сприйняття глядачами, буде висвітлено роль візуальних елементів у передачі історичного контексту, сюжету та розвитку персонажів. Краще розуміння цих важливих аспектів допоможе нам краще зрозуміти творчу роботу продюсерів серіалів та її вплив на глядацьке сприйняття й емоційне залучення.

2.1 Візуальні засоби: костюми, декорації, архітектура

Візуальні елементи, такі як костюми, декорації та архітектура, відіграють одну з ключових ролей у створенні історичного колориту в англійських історичних драмах. Ці елементи мають значний вплив на глядацьке сприйняття і створюють автентичну атмосферу, яка переносить глядача в певний історичний період і надає реалістичності та глибини подіям і персонажам.

Візуальний вимір є невід'ємною частиною будь-якої драми, але особливо важливим він є в історичних драмах. Кожна деталь візуального оформлення має своє значення і допомагає глядачеві глибше зануритися в минуле, пережити його і повністю усвідомити.

Костюми, виконані за модою і стилем минулого, допомагають глядачеві відчувати час і місце подій, а персонажі відчуються більш живими і справжніми [6].

Для прикладу чудово слугує серіал "Bridgerton" так як він описує події в Лондоні епохи Регенства. В серіалі досить детально зобразили одяг

тогочасності. Так як в серіалі переважно продемонстроване життя заможних віконтів та віконтесс, графів та графинь і осіб королівської сім'ї одяг підкреслює їх статус. Сукні зазвичай із дорогих тканин, які шиються у модисток на замовлення.

Рис.2.1 Ілюстрація до серіалу "The Crown"

Також можна і побачити наряди Короля Герцога II та Королеви Шарлотти. Одяг самої королеви значно відрізняється, адже вона завжди одягала перуку, дорогоцінні прикраси та пишні сукні, що не було притаманним для віконтесс.

Рис.2.2 Ілюстрація до серіалу "The Crown"

Рис.2.3 Ілюстрація до серіалу "The Crown"

Під час сцени весілля ми бачимо велике різноманіття гардеробу яке жінка збирає перед одруженням, що підкреслює традиції Великої Британії XVIII століття. Чоловічий одяг переважно демонструвався на різних спортивних і світських подіях. Зазвичай він був практичний і простий, хоча використання натуральної шкіри та прикрас з дорогоцінними камінням показував статус чоловіка.

Рис.2.4 Ілюстрація до серіалу "The Crown"

Іншим прикладом може слугувати серіал "The Witcher". Тут вже нема такого гарного та багатого одягу, так як серіал показує події Середньовіччя. Звичайні селянини тут одягнені скромно та одяг зазвичай брудний і

неохайний. Вирізняються лише маги та королівські родини. Їхній багатий одяг з гарних тканин та оздоблений дорогоцінним камінням демонструє їхню силу та багатство.

Рис.2.6 Ілюстрація до серіалу "The Witcher"

Рис.2.7 Ілюстрація до серіалу "The Witcher"

Говорячи про одяг та прикраси варто згадати "The Crown", адже там досить детально показано всі наряди королеви і її прикраси, особливо коронацію.

Рис.2.7 Ілюстрація до серіалу "The Crown"

Не менш важливу роль у створенні історичного колориту відіграють ландшафт та архітектура. Декорації та будівлі, ретельно розроблені з урахуванням історичних джерел, відтворюють обстановку і стиль життя того періоду, надаючи серіалу додаткової глибини і достовірності.

Візуальна деталізація особливостей періоду, таких як стилі будівель, дизайн інтер'єру та предмети побуту, може передати атмосферу певного історичного періоду. Ретельне дослідження історичних джерел і увага до точності в деталях декорацій можуть додати серіалу реалістичності та автентичності і створити середовище, яке дозволить глядачам усвідомити певний історичний період.

Візуальну деталізацію можна прослідкувати у серіалі "The Crown". Події тут описують правління Королеви Єлизавети II. В серіалі дуже деталізовано відтворили дизайн інтер'єру Букінгемського палацу, Вінздорського замку, замку Балморал та ін. Досить детально зображені кімнати, меблі та всі оздобрення, демонструючи нам життя монарха. Серіал також відображає і події близькі до сьогодення, показуючи що інтер'єр майже не змінюється, так як все облаштовано за англійськими традиціями. Це також дає нам розуміння характеру британців, адже замки зазвичай мають досить холодну атмосферу, високі стелі, цегляні каміни, сірі кольори, що демонструє їхній стиль будівель тогочасності.

Рис.2.7 Ілюстрація до серіалу "The Crown"

Створюючи автентичне історичне середовище, глядачі можуть краще зрозуміти і відчувати період, в якому відбувається історія, і з'єднатися з персонажами [6].

Крім того, пейзажі та архітектура можуть виступати не тільки як фонові елементи, але й як активні учасники історії. Вони можуть стати символами, що підкреслюють важливі моменти в житті персонажів, відображають їхню позицію, мрії та цілі. Пейзаж, таким чином, стає особливим мовним засобом, який доповнює і поглиблює характеристику персонажів, розкриває їхню внутрішню психологію. Повернемося знову до "The Crown", адже там часто зображували садок у якому обожнювала працювати королева. Вона часто їздила до нього аби відволіктися від важких події та залишитися на самоті,

роздумуючи про щось. Це показує характер королеви, адже вона часто усамітнювалася займаючись улюбленою справою.

Також можна привести приклад із "Bridgerton", де головних героїв часто показували на променаді. Ландшафт допомагає нам знову підкреслити статус героїв, адже не всі жителі Лондона могли ходити на променади.

Рис.2.7 Ілюстрація до серіалу "Bridgerton"

Отже, цей підрозділ підтверджує, що ці візуальні елементи мають значний вплив на сприйняття глядачів та їхній зв'язок з подіями та персонажами.

Костюми відіграють важливу роль у передачі стилю, соціального статусу та ідентичності персонажів. Окрім відображення моди певного історичного періоду, вони розкривають глибину та характер персонажів, надаючи їм реалістичності та індивідуальності. Вдало підібрані костюми допомагають глядачам відчувати емоції та співпереживати персонажам.

Сценографія та архітектура створюють автентичну атмосферу і сприяють передачі історичного контексту. Ретельне дослідження історичних джерел та увага до деталей на декораціях надають серіалу реалістичності та глибини. Візуальні елементи, такі як стилі будівель, інтер'єри та предмети побуту, допомагають глядачам зануритися в певний історичний період і побачити його очима персонажів.

2.2 Аудіальні засоби: музика, звуковий дизайн

У сучасному світі звук, зокрема музика та саунд-дизайн, відіграє важливу роль у медіаіндустрії, особливо у виробництві серіалів. Це потужні інструменти, які допомагають створювати атмосферу, передавати емоції, поглиблювати почуття та дарувати глядачам незабутні враження. Звуки, такі як музика та саунд-дизайн, відіграють вирішальну роль у створенні атмосфери, підкреслюючи настрій та поглиблюючи емоційний досвід глядача від серіалу. Це потужні інструменти, які допомагають підкреслити історію, створити напругу та розслаблення, а також надати глибшого психологічного виміру сценам та персонажам.

Важливу роль у створенні історичного колориту відіграє також саунд-дизайн. Він включає в себе звукові ефекти, звукові пейзажі та діалоги, які створюють реалістичне тло для сцен і персонажів. Саунд-дизайн може передавати атмосферу певної локації або відтворювати звуки навколишнього середовища, такі як шум міста, поїзда, що проїжджає повз, або звуки бою на полі бою. Він допомагає поглибити емоційний досвід аудиторії, створюючи звуковий ландшафт, який впливає на аудиторію емоційно.

Музика та саунд-дизайн працюють разом, щоб створити унікальний звуковий досвід для аудиторії. Вони підсилюють оповідь, зміцнюють

реальність і достовірність шоу та допомагають поглибити зв'язок між аудиторією та подіями на екрані [8].

Їхній внесок у створення історичного колориту незмірний, оскільки вони переносять глядача в часі та просторі, допомагаючи йому відчутти та пережити історичний період. Звук має здатність поглиблювати емоційний зв'язок між глядачем і серіалом, роблячи кожен мить більш пам'ятною та захопливою.

Досить гарним прикладом тут може слугувати сцена із серіалу "Picky Blinders", де герої співають пісні в пабі. Події показують повоєнний час Першої Світової Війни у Великій Британії місто Бірмінгем. Солдати, які повернулися додому вдачні що залишилися живі і мають традицію збиратися щовечора в пабі, випивати пиво та співати пісні із фронту. Деякі із них веселі, але є і сумні, в яких вони згадують своїх побратимів, які загинули на війні.

Музика відіграє важливу роль у створенні настрою та емоцій у глядачів. Відповідна музична композиція може посилити емоційний вплив сцени, передаючи радість, сумніви, веселощі або тривогу. Вона створює підтекст і підкреслює суть того, що відбувається на екрані. Музика може допомогти підкреслити ключові моменти, розкрити внутрішній світ персонажів і передати атмосферу певного історичного періоду. Музика відіграє важливу роль у створенні настрою та емоцій у глядача в телесеріалах. Музика має особливу силу передавати і посилювати емоції та створювати більш глибокий зв'язок між глядачем, персонажами і подіями, що розгортаються на екрані. Правильно підібрана музична композиція може підкреслити емоції сцени, виразити почуття персонажів і передати їхнє внутрішнє життя. Вони створюють атмосферу, яка огортає аудиторію і підсилює емоції [23].

Наприклад, легкі, плавні мелодії можуть створити романтичну атмосферу, тоді як інтенсивні, динамічні звуки можуть підкреслити драматичні моменти.

Музика також може допомогти передати настрій певного історичного періоду. Вона може відтворити музичні стилі, популярні в певний період, і створити відчуття автентичності та правдоподібності. Правильне використання музики може перенести аудиторію в минуле і дати їй відчуття ту особливу атмосферу. Це може демонструвати епізод із серіалу "Vikings", де вікінги після завоювання нових земель святкують це та співають пісні, прославляючи себе.

Важливу роль у створенні атмосфери та занурення також відіграє звуковий дизайн, включаючи звукові ефекти та діалоги. Звукові ефекти, такі як звуки предметів, вибухів і диму, допомагають створювати реалістичні сцени і додають глибини. Вони забезпечують фонетичну підтримку подій і розширюють світ шоу, відтворюючи візуальні ефекти.

Діалоги важливі в телевізійних програмах, оскільки вони передають нюанси мови, характери і глибину сценарію [8].

Звуковий дизайн, включаючи звукові ефекти та діалоги, є важливим елементом у створенні атмосфери та занурення в серіал. Звукові ефекти додають сцені реалістичності та глибини. Звукові ефекти, такі як навколишній шум, вибухи та звуки сигарет, забезпечують звукову підтримку подій, що відбуваються на екрані. Вони додають реалістичності та наповнюють драму атмосферою, дозволяючи глядачам зануритися в події та відчуття їхню інтенсивність.

Діалог — дуже важлива частина саунд-дизайну. Він передає нюанси мови, характери персонажів і розкриває глибину сценарію. Якщо діалог вдало відтворює емоції, почуття та взаємодію персонажів, він може стати потужним інструментом для розкриття сюжету та побудови стосунків між героями. Він розкриває внутрішні світи, мотивації, конфлікти та емоційні стани персонажів.

Рухомий та автентично написаний діалог додає сцені глибини та інтимності і створює простір для співпереживання глядачів [17].

Звук взаємодіє з іншими мультимодальними елементами, такими як візуальні ефекти та мова, створюючи комплексний і захоплюючий досвід для глядачів. Поєднання візуальних і звукових елементів доповнюють одне одного, створюючи збалансоване та змістовне повідомлення. Вони працюють разом, щоб створити особливу атмосферу, передати емоції та донести ідеї шоу. Поєднання візуальних та аудіо елементів допомагає підкреслити настрій сцени, передати емоції та донести ідею відеоряду.

Синергія між візуальними та аудіо елементами створює особливу атмосферу та глибину сюжету. Музика може створювати напругу, розкривати внутрішній світ персонажів і підкреслювати сюжетні моменти. Звуковий дизайн, особливо звукові ефекти, додає сцені глибини та звукової реалістичності, додаючи реалістичності та занурення [21].

Отже, аудіоеlementи, такі як музика та саунд-дизайн, мають вирішальне значення у створенні історичного колориту в англійських історичних серіалах. Вони допомагають створити незабутній досвід, поглиблюючи занурення глядачів у минуле, передаючи емоції та реалізм. Його вплив взаємодіє з іншими мультимодальними елементами, створюючи цілісний та унікальний досвід під час перегляду серіалу. Звук є невід'ємною частиною історичних наративів, додаючи історії глибини та достовірності, а також створюючи емоційний зв'язок з аудиторією.

2.3 Лінгвістичні засоби: використання архаїчної мови, діалектів, термінології

Лінгвістичні засоби, такі як використання архаїчної мови, діалектів та спеціалізованої термінології, відіграють одну із ключових ролей у створенні

аутентичного історичного колориту в англomовних історичних серіалах. Ці засоби мови допомагають передати характерні особливості мовлення певного історичного періоду, нюанси комунікації між персонажами та відтворити соціокультурний контекст, в якому вони існують.

Використання архаїчної мови в історичних серіалах має важливе значення, оскільки дозволяє передати специфіку мовлення певного історичного періоду. Це включає використання застарілих лексичних одиниць, граматичних форм та фразеологізмів, що були характерні для певного часу. Таке використання архаїзмів додає реалізму та глибини до діалогів персонажів і допомагає глядачам краще зануритись у світ минулого [19].

У серіалі "Vikings" часто спостерігаються архаїзми, так як серіал показує нам часи англосаксонської Британії та Західного Франкського Королівства. Можна продемонструвати кілька прикладів лексичних архаїзмів: "*woe*" в значенні "*sorrow*", "*morrow*" в значенні "*tomorrow*", "*dost*" в значенні "*do*", "*perchance*" в значенні "*maybe*", "*anon*" в значенні "*soon*" та ін. [70].

Діалекти та мовні варіанти в історичних серіалах відображають різноманітність мовного виразу, яка існувала в різних соціальних групах або регіонах. Вони створюють глибину та реалізм персонажів, а також дозволяють показати різні соціокультурні реалії і ставлення персонажів до своєї мови та культури. Використання діалектів допомагає відтворити соціальні та географічні розбіжності, що підкреслюють реалізм і багатогранність світу серіалу [9].

Діалекти важливі у створенні історичного колориту в мові, оскільки вони відображають специфічні особливості мовлення конкретної групи людей, їхні соціокультурні та регіональні характеристики. Використання діалектів у літературі та інших художніх творах може допомогти створити

живописний образ часу та місця, додати аутентичності та вірогідності до розповіді. Ось деякі причини, чому діалекти важливі у створенні історичного колориту:

Культурна аутентичність: діалекти відображають культурні особливості та специфіку розмовної мови певної групи чи регіону. Їх використання може допомогти передати аутентичність мовлення персонажів і поглибити розуміння їхньої культури. У серіалі "The Tudors" можна зустріти такі шотландські діалекти:

1. "*Bairn*" в значенні "*child*",
2. "*Bonnie*" в значенні "*beautiful*",
3. "*Kirk*" в значенні "*church*" [70].

Одна із головних героїнь Мері Тудор зустріла чоловіка, та розпізнала його походження саме по його словам, він в свою чергу використовував вищезазначені приклади.

Ідентифікація персонажів: діалекти можуть служити як засіб ідентифікації персонажів та вказувати на їхнє походження, соціальний статус чи освіту. Це допомагає читачеві легше розрізнити та розуміти персонажів.

В стародавній Англії, яка була зображення в серіалі "The Last Kingdom", також існував міський сленг та арготична лексика, які використовувались серед мешканців міст та вузьких громадських спільнот. Ці слова та вирази можуть допомагати передати атмосферу та специфічні особливості міського життя того часу. Ось кілька прикладів:

1. "*Cove*" в значенні "*man*",
2. "*Bung*" в значенні "*idler*",
3. "*Swell*" в значенні "*a highly appreciated man that was usually a head of the village*" [70].

Локальний колорит: діалекти можуть відображати локальний колорит і традиції певного регіону, що робить описану обстановку більш яскравою та неповторною.

Висловлення емоцій: діалекти часто є багатим джерелом виразів та виразності, які дозволяють передати емоції персонажів і їхні внутрішні стани. Тут можна привести приклади із використання лайливих слів у гангстерському серіалі "Picky Blinders". Напевно ледь у кожній серії можна почути "Bloody" з різною інтонацією, що показує настрій персонажа, який висловлюється. Також є ще кілька прикладів: "*chap*", що позначав не дуже розумну людину та "*blimey*", який додавав підсилення для здивування [70].

Також важливим лінгвістичним засобом є використання спеціалізованої термінології, що відображає специфіку певної галузі знання або професійний контекст. В історичних серіалах це можуть бути спеціальні терміни, що відтворюють термінологію певної епохи, професійного середовища або соціального статусу персонажів [11].

Для прикладу може слугувати серіал "Mad Men", в якому розповідається про журналіста 1960х років. Там можна почути спеціалізовану термінологію його професії і загалом того часу. Ось наприклад кілька термінів із новин які він публікував: "*The Cold War*", "*The Vietnamese War*", "*Beatles Invasion*", "*Space Race*". Дані терміни він обговорював із своїми колегами та демонстрував свою точку зору. Також є кілька прикладів журналістської термінології:

1. "*editorial*", що позначає статтю або колонку, в якій автор висловлює особисту думку щодо певної теми.
2. "*scoop*", що позначає ексклюзивну інформацію, яку один журналіст отримав першим, випередивши інших.

3. "*credibility*", що позначає достовірність та надійність інформації та джерел, використовуваних у журналістському матеріалі.
4. "*inverted pyramid*", що позначає структуру статті, де найважливіша інформація розташована в самому початку, а менш суттєва іде пізніше [68,69].

Усі ці лінгвістичні засоби взаємодіють, щоб створити відтворення аутентичного історичного колориту в англomовних історичних серіалах. Вони доповнюють один одного, створюючи збалансовану, змістовну повідомлення. Використання лінгвістичних засобів додає глибину і автентичність до серіалу, розкриваючи характери персонажів, відтворюючи соціокультурний контекст та передаючи особливості мовного виразу того часу.

2.4 Комбінація мультимодальних засобів для створення багат шарової історичної атмосфери

Під час створення історичного серіалу поєднання мультимодальних засобів відіграє важливу роль у створенні багат шарової історичної атмосфери. Історичні серіали завжди прагнуть відтворити справжнє тло певного історичного періоду, передати емоції героїв і занурити глядача в минуле. Це досягається завдяки використанню різних мультимодальних засобів, таких як візуальні ефекти, аудіоелементи та мовні деталі, що в сукупності створюють цілісний та осмислений історичний досвід.

Візуальні ефекти, такі як автентичні костюми, декорації та архітектура, допомагають створити візуальну панораму історичного періоду. Вони відтворюють стиль, моду та атмосферу того часу і створюють у глядачів відчуття автентичності. Аудіоелементи, як-от музика, звукове оформлення та діалоги, надають емоційної насиченості та передають мовні нюанси конкретного історичного контексту. Лінгвістичні деталі, як-от використання

архаїчної мови, діалектів і жаргонів, допомагають розкрити соціальний контекст і поліпшити розуміння персонажів і сценаріїв.

Поєднання цих мультимодальних засобів відкриває двері в багатошаровий історичний світ, де глядач може зануритися в різні аспекти історичного періоду [12]. Це дає змогу створити напрочуд реалістичний, повний, захопливий і деталізований світ. Поєднання мультимодальних засобів дає змогу глядачам побачити, почути, відчуту та відчуту історичний період, що розгортається на екрані, що створює незабутні враження для глядачів.

Поєднання мультимодальних засобів для створення багатошарової історичної атмосфери є невід'ємною частиною творчого процесу при створенні англійських історичних серіалів. Такий підхід відкриває можливості для передавання історичного контексту і створює для глядачів ні з чим незрівнянні враження від занурення в минуле.

Мультимодальні засоби включають у себе візуальні, аудіо- та лінгвістичні елементи, які впливають і доповнюють один одного, посилюючи враження, створювані серіалом. Візуальні ефекти, як-от декорації, костюми та архітектура, відтворюють вигляд і атмосферу історичних епох, переносячи глядача в минулий час і місце. Звукові елементи, як-от музика, звукове оформлення і діалоги, створюють емоційний вплив, підсилюють настрій сцени, викликають співпереживання і глибоке занурення глядача в те, що відбувається. Лінгвістичні елементи, такі як використання архаїчної мови, діалектів і жаргонів, підвищують автентичність і передають нюанси мовного спілкування того часу.

Поєднання цих мультимодальних засобів створює багатошарову історичну атмосферу, яка не тільки розповідає історію, а й дає глядачеві глибоке розуміння того часу та його контексту. Взаємодія візуальних, аудіо- та лінгвістичних елементів створює непередбачуваний і захопливий досвід, що

переносить глядача в минуле, дає змогу йому переживати події разом із героями та відчувати їхні емоції [22].

В англomовних історичних серіалах поєднання мультимодальних засобів для створення багатошарової історичної атмосфери - складний і доволі витончений процес, який потребує ретельного планування та виконання. Таке поєднання передбачає використання різних засобів, як-от візуальні ефекти, аудіокомпоненти та лінгвістичні деталі, для створення цілісного й переконливого образу історичного світу. Поєднання мультимодальних засобів для створення багатошарової історичної атмосфери в англomовних історичних серіалах - складний і доволі витончений процес, який потребує ретельного планування та виконання. Під час створення історичного серіалу режисери, продюсери, дизайнери та виробничі команди постійно взаємодіють і співпрацюють, домагаючись гармонійного поєднання всіх медіаелементів [13].

Це поєднання охоплює використання різних медіазасобів, як-от візуальні ефекти, аудіокомпоненти та лінгвістичні деталі, для створення цілісного і переконливого образу історичного світу. Візуальні ефекти, такі як справжні костюми, декорації та архітектура, забезпечують візуальну достовірність і створюють реалістичну панораму історичного періоду. Звукові елементи, як-от музика, звукове оформлення та діалоги, посилюють емоційне напруження сцени та надають глибину персонажам. Лінгвістичні деталі, як-от використання архаїчних мов, діалектів і жаргонів, підвищують автентичність і розкривають соціальний контекст історичного періоду.

Використання цих мультимодальних засобів покликане створити переконливу і захопливу історичну атмосферу, захопити глядача і перенести його в минуле. Правильне поєднання всіх елементів допоможе серіалу досягти поставлених цілей, передати глибокі емоції героїв і поглибити наше розуміння

історичних подій. Уся творча команда прагне створити багат шаровий історичний світ, який захоплює і надихає глядачів, роблячи їх активними учасниками історичної оповіді.

Візуальні ефекти, такі як автентичні костюми, реалістичні декорації та архітектурні елементи, покликані передати справжню атмосферу і візуальний стиль того чи іншого історичного періоду. Вони допомагають створити відчуття реалістичності та занурити глядача в минуле. Костюми та декорації відображають стиль епохи, а архітектурні елементи підкреслюють характер і структуру серіалу. Візуальні ефекти допомагають глядачам зрозуміти, яким було історичне середовище, як одягалися люди, який вигляд мали будівлі, меблі та інші елементи обстановки [7].

Візуальні ефекти, такі як автентичні костюми, реалістичні декорації та використання архітектурних елементів, покликані передати справжню атмосферу і візуальний стиль того чи іншого історичного періоду. Вони допомагають створити відчуття реалістичності та занурити глядача в минуле. Костюми та декорації відображають стиль епохи, а архітектурні елементи підкреслюють характер і структуру серіалу.

Візуальні засоби не тільки відтворюють вигляд того чи іншого історичного періоду, а й розкривають історичний контекст і культурні особливості цього періоду. Вони є важливим елементом у передачі соціального статусу, самотності та культурних уявлень персонажів. Крім того, візуальні засоби допомагають створити потрібну атмосферу, передати настроїв та емоційний аспект сцени.

Костюми, використані в серіалі, не тільки відображають моду певного історичного періоду, а й мають глибокий сенс і символізм. Кожен костюм відображає стиль епохи і вказує на соціальний статус персонажів. Вибір костюмів допомагає розкрити індивідуальність персонажів, надати їм глибини

і достовірності, викликати симпатію глядачів і поглибити їхній зв'язок із тим, що відбувається на екрані [16].

Декорації та архітектурні елементи також відіграють важливу роль у створенні багатогранного історичного світу. Візуальна деталізація особливостей епохи, таких як стиль будівель, інтер'єрні рішення і предмети побуту, допомагає відтворити атмосферу того часу. Ретельне вивчення історичних джерел і увага до точності в деталях декорацій надають серіалу реалістичності та достовірності, створюючи атмосферу, яка не дає змоги глядачеві не знати про конкретний історичний період.

Такі елементи озвучування, як музика, звукове оформлення і діалоги, відіграють важливу роль в емоційному впливі серіалу і передають інформацію про історичний період. Музика, що відповідає епосі або ситуації, може посилювати настрій сцени, підкреслювати драматичні моменти або створювати певну атмосферу. Звукове оформлення також охоплює звукові ефекти, що надають реалістичності та глибини тому, що відбувається на екрані, наприклад, звуки природи, міського середовища, звуки бою. Розмови архаїчними мовами, діалектами та спеціальною термінологією не тільки передають мову того часу, а й допомагають глибше зрозуміти соціальний контекст і персонажів [18].

Поєднання цих мультимодальних засобів дає змогу створити багатопланову історичну атмосферу, яка захоплює глядача і занурює його у світ серіалу. Використання реалістичних візуальних ефектів, емоційної музики та ретельно опрацьованих лінгвістичних деталей створює повноцінний і переконливий образ історичного періоду. Поєднання мультимодальних засобів надає сюжету глибини, насиченості та достовірності, створюючи незабутні враження для глядача. Поєднання цих мультимодальних засобів дає змогу створити багатопланову історичну атмосферу, що зачаровує глядача та

занурює його у світ серіалу [15]. Використання реалістичних візуальних ефектів, емоційної музики та ретельно опрацьованих лінгвістичних деталей створює повноцінний і переконливий образ історичного періоду.

Візуальні ефекти, як-от справжні костюми, реалістичні декорації та архітектурні елементи, забезпечують візуальну достовірність і передають характер і стиль того чи іншого історичного періоду. Музика з її емоційними нюансами та мелодіями підсилює настрій і передає внутрішній світ персонажів. Лінгвістичні деталі, такі як використання архаїчних мов, діалектів і термінології, допомагають передати особливості мовного спілкування тієї епохи [25].

Таке поєднання мультимодальних засобів надає сюжету, що розгортається на екрані, глибину, насиченість і достовірність, створюючи незабутні враження для глядачів. Можливість побачити, почути і відчувати історичну епоху з різних боків дає серіалу можливість повного занурення. Кожен мультимодальний елемент доповнює і підкреслює інші, створюючи цілісне і збалансоване послання [17].

Таким чином, поєднання мультимодальних засобів є необхідним для створення багатопланової історичної атмосфери в англійському історичному серіалі. Такий підхід розширює можливості оповіді та створює унікальний і глибокий досвід для глядача, переносячи його в захопливе минуле. Використання різноманітних мультимодальних засобів забезпечує комплексність і повноту враження, сприяє глибшому усвідомленню й розумінню історичного матеріалу та робить серіал незабутнім і цінним джерелом знань і розваг.

ВИСНОВОК ДО ДРУГОГО РОЗДІЛУ

У цьому розділі магістерської роботи було досліджено важливість та вплив мультимодальних засобів, таких як візуальні елементи, аудіальні ефекти та лінгвістичні деталі, на створення історичної атмосфери в англомовних історичних серіалах.

Вивчення цього розділу дозволило з'ясувати, що візуальні ефекти, такі як використання вірогідних костюмів, реалістичних декорацій та архітектурних елементів, відіграють важливу роль у передачі аутентичної атмосфери і візуального стилю певного історичного періоду. Вони допомагають створити враження реалістичності і занурення глядачів у світ минулого, передаючи їм образи історичного оточення, одягу та архітектури.

Також було встановлено, що аудіальні засоби, такі як музика, звуковий дизайн та діалоги, впливають на настрій, емоційний заряд та поглиблення досвіду глядачів. Музика може підсилити емоційну силу сцен, передати піднесення, сумнів, радість або тривогу, створюючи підтекст і підкреслюючи сутність подій на екрані. Звуковий дизайн, зокрема ефекти звуку, допомагає створити реалістичність сцен і додати їм глибини, розширюючи світ серіалу через аудіальну підтримку подій.

Крім того, лінгвістичні засоби, такі як використання архаїчної мови, діалектів та спеціалізованої термінології, грають важливу роль у передачі особливостей мовного спілкування того періоду. Вони допомагають поглибити автентичність драматичних ситуацій, персонажів та розкрити соціальний контекст історичного періоду.

Загальна концепція комбінації цих мультимодальних засобів полягає у створенні багатосарової історичної атмосфери, що захоплює глядачів і дозволяє їм повністю зануритися у світ серіалу. Візуальні ефекти, аудіальні

компоненти та лінгвістичні деталі взаємодіють між собою, доповнюючи один одного і створюючи комплексне та збалансоване повідомлення.

Таким чином, мультимодальні засоби створення історичного колориту в англомовних історичних серіалах відіграють суттєву роль у підвищенні автентичності, реалістичності та занурення глядачів у світ минулого. Вони сприяють створенню повноцінного та переконливого образу історичного періоду, надаючи серіалам глибину, багатство та автентичність. Ці мультимодальні засоби є невід'ємною складовою успішного англомовного історичного серіалу, який захоплює та залишає незабутнє враження у глядачів.

РОЗДІЛ 3. ПЕРЕКЛАДОЗНАВЧИЙ АСПЕКТ МУЛЬТИМОДАЛЬНОГО ВІДТВОРЕННЯ ІСТОРИЧНОГО КОЛОРИТУ

У цьому розділі магістерської роботи з філології, ми поглиблено досліджуємо як мультимодальні засоби використовуються у сучасних англomовних історичних серіалах для створення унікального історичного колориту. Акцент зроблено на перекладознавчий аспект цього явища. Починаючи з визначення мультимодальності та її ролі в кінематографії, аналіз розширюється на різні засоби, які використовуються для створення історичного амбієнту. Це включає візуальні елементи, такі як костюми, декорації, мовні особливості, включаючи діалекти, архаїчну мову, і аудіальні засоби, як-от музика та звукові ефекти.

Важливу частину дослідження становить аналіз конкретних серіалів, які відомі своїми історичними реконструкціями. Кожен з цих серіалів – від "Game of Thrones" до "The Crown" – пропонує унікальний підхід до відтворення історичної епохи, що викликає особливий інтерес з точки зору перекладознавства. Розглядаючи як ці серіали використовують мову та інші засоби для створення історичного контексту, ми з'ясуємо, як це впливає на процес перекладу, особливо коли йдеться про архаїчні терміни та культурно-специфічні елементи.

Основна мета цього розділу – з'ясувати, як мультимодальність впливає на відтворення історичного колориту в сучасних історичних серіалах та як це відображається у перекладацькій практиці. Це включає аналіз складнощів, з якими стикаються перекладачі, та стратегій, які вони використовують для подолання цих викликів. Через детальний аналіз конкретних прикладів ми прагнемо краще зрозуміти взаємозв'язок між мовними, візуальними, та аудіальними засобами у створенні історичного образу в кінематографії, та як це відображається у процесі перекладу.

3.1 Перекладознавчий аспект мультимодального відтворення історичного колориту

У високорозвиненому світі сучасних історичних серіалів важливу роль відіграють мультимодальні засоби, які сприяють створенню історичного колориту та ефективно передають атмосферу минулих епох.

Критерії відбору серіалів для аналізу в цій роботі включали наступні аспекти:

1. Популярність серіалу: Вибирались серіали, які мають високу популярність і визнання серед глядачів і критиків. Це забезпечує більшу доступність матеріалів для аналізу.

2. Історичний контекст: Серіали мали відображати певну історичну епоху або події, щоб було можливим аналізувати мультимодальні засоби створення історичного колориту.

3. Мова оригіналу: Враховувались тільки англомовні серіали, оскільки метою є аналіз перекладу з англійської мови.

Джерела матеріалу включали офіційні веб-сайти серіалів, інтерв'ю з творцями, критичні огляди, а також наукові статті, які аналізують ці серіали.

Переклад матеріалу брався з офіційних україномовних версій серіалів, доступних на стрімінгових платформах та в медіатеках, а також з українських фан-сайтів, де фанати обговорюють та аналізують переклади.

Для розгляду цього аспекту виберемо декілька популярних історичних серіалів, таких як "Game of Thrones", "The Tudors", "Bridgerton", "Downtown Abbey", "The Crown", "The Witcher", "Peaky Blinders," та "Vikings" та ін. Ці телевізійні шедеври відзначаються високою якістю використання мультимодальних засобів для поглиблення історичної атмосфери.

В історичних серіалах мова відіграє ключову роль у відтворенні епохи та передачі історичного контексту. Мовні елементи, такі як діалоги, архаїчна лексика, термінологія та акценти персонажів, визначають атмосферу та культурний фон подій. Вплив мовних елементів на сприйняття історичного контексту важко переоцінити, оскільки саме мова є ключем до розуміння соціокультурних особливостей минулих епох.

Для ілюстрації перекладознавчих викликів у контексті мультимодальності історичних серіалів, розглянемо приклад з серіалу "Peaky Blinders". В одній з серій персонаж використовує фразу "*You're pushing your luck, Charlie*". Ця фраза в англійській має ідіоматичне значення, яке поєднується з історичним контекстом та образом персонажа. При перекладі на українську мову важливо зберегти не лише буквальный сенс, але й ідіоматичність та історичний колорит. Можливий переклад: "Ти випробовуєш долю, Чарлі". Тут важливо підібрати такі слова, які відображають як змістовний, так і емоційний зміст оригіналу, зберігаючи при цьому історичну точність та стилістику епохи. Було використано ще кілька ідіоматичних висловів: "*Over my dead body, Linda!*", що було перекладено "Тільки через мій труп, Ліндо!" та "*Bite your tongue, cause you'll regret*", у перекладі звучить: "Мовчи, бо пошкодуєш".

При перекладі історичних діалогів, таких як у "Peaky Blinders", важливо враховувати не лише лінгвістичний, але й культурний контекст. Наприклад, коли персонаж каже "*We're going to the races*", в оригіналі це не просто відвідування змагань, а й відображення соціальних та культурних аспектів епохи. Переклад на українську може бути "Ми йдемо на перегони", але важливо також передати атмосферу того часу, можливо, додавши пояснення в примітках або в контексті. Такий підхід допомагає зберегти історичний колорит та культурну специфіку.

У "Downton Abbey" мовні елементи відображають класові та культурні різниці між персонажами. Використання формальних чи неформальних виразів, специфічних для епохи, додає глибину взаєминам персонажів та відображає суспільний контекст. Для прикладу можна взяти дані фрази із серіалу:

1. *"I enjoyed having lunch with you"*,
2. *"It is my pleasure to let you know that..."*,
3. *"I am afraid I have some bad news for you"*, *"I would be grateful if you..."*.

1. Практичний аспект дослідження може включати порівняння мовних особливостей різних класів персонажів та їх вплив на динаміку сюжету [28].

В серіалі "Deadwood" мова відображає атмосферу Дикого Заходу і реалії того періоду. Вживання жаргону, нецензурних висловів та специфічних виразів відтворює аутентичність героїв та їхнього оточення. Це демонструють такі фрази:

1. *"above board"*,
2. *"barn sour"*,
3. *"that dog will not hunt"*,
4. *"Howdy?"*.

Українською ці фрази були перекладені:

1. "чиста правда",
2. "ліньтяй",
3. "наш план не спрацює",
4. "Як справи?".

Практичний аспект дослідження може включати аналіз виразів, які вживають персонажі, та їх вплив на реалізацію історичного сюжету.

Таким чином, вивчення впливу мовних елементів на сприйняття історичного контексту у вищезазначених прикладах серіалів дозволяє глибше

розуміти, як саме мова є потужним інструментом для втілення історії на екрані.

Таблиця 3.1

Перекладознавчий аспект: мультимодальні засоби в історичних серіалах

Перекладознавчий Аспект	Приклади історичних серіалів
Визначення мультимодальних засобів в історичних серіалах	"The Crown," "Peaky Blinders," "Rome"
Вплив мовних елементів на сприйняття історичного контексту	"Outlander," "The Tudors," "Vikings"
Роль візуальних ефектів у створенні історичного настрою	"The Witcher," "The Alienist," "Boardwalk Empire"
Аудіальні засоби в реконструкції історичного звучання	"Downton Abbey," "Mad Men," "Penny Dreadful"
Використання реквізиту та костюмів у перекладі	"Bridgerton," "Versailles," "The Great"

У перекладі історичних серіалів використання реквізиту та костюмів є ключовим елементом для передачі аутентичності та відтворення естетики конкретної епохи. Ці візуальні елементи викликають у глядача враження занурення у минуле, адже ретельно підібрані костюми та реквізит допомагають відтворити атмосферу та культурні особливості історичного періоду.

У "Outlander" костюми та реквізит використовуються для передачі атмосфери XVIII століття. Деталізовані костюми героїв, аутентичні реквізити та акцент на характерних елементах середовища створюють враження реалізму та допомагають глядачеві відчувати дух тогочасності.

У "The Witcher" використання костюмів та реквізиту має фентезійний компонент, але при цьому намагається відтворити аутентичний середньовічний світ. Костюми героїв, зброя та архітектурні елементи намагаються врахувати історичні реалії, створюючи уявлення про середовище та культурні особливості.

У "The Crown" костюми та реквізит використовуються для ретельної реконструкції образу королівської родини протягом різних історичних періодів. Відтворення королівських обрядів, аксесуарів та елементів подекуди забутого розкоші створює враження присутності глядача в епосі, що відображається.

Аналізуючи використання реквізиту та костюмів у перекладі історичних серіалів, можна визначити, як саме ці елементи співпрацюють з іншими аспектами твору для створення повноцінного історичного образу.

3.2 Виклики та особливості перекладу історичних елементів візуального зображення

Адаптація візуальних елементів історичних серіалів до сучасних стандартів є важливим аспектом творення контенту, оскільки вона визначає сприйняття аудиторією та впливає на емоційну взаємодію з глядачами. Однак цей процес вимагає балансу між вірністю історичному контексту та врахуванням сучасних очікувань та стандартів. Адаптація візуальних елементів, таких як декорації, костюми та зйомка, до сучасних стандартів визначає якість серіалу та його сприйняття глядачами.

У серіалі "Downton Abbey" адаптація візуальних елементів відбувається через ретельне відтворення стилю та образу епохи початку ХХ століття. Декорації, костюми та взаємодія персонажів з оточуючим світом передають атмосферу тогочасності.

У "Bridgerton" візуальні елементи історичного жанру адаптовані до сучасних стандартів за допомогою сучасного підходу до костюмів, музики та зйомки. Це створює унікальний мікс між історичним та сучасним, що привертає увагу широкого глядацького загалу.

У "The Tudors" відтворення епохи Тюдорів відбувається через акцент на розкіші та емоційній інтенсивності. Тут адаптація візуальних елементів спрямована на підвищення динаміки подій і підкреслення драматичних аспектів історії.

Розглядаючи адаптацію візуальних елементів до сучасних стандартів у вищезазначених прикладах, можна аналізувати, наскільки цей процес впливає на сприйняття історичного контексту та якість відтворення атмосфери [10].

У "The Crown" ретельність у передачі історичних деталей можна помітити у дбайливо відтворених королівських обрядах, подіях та протокольних вчинках. Тут навіть найменші деталі, такі як прикраси, аксесуари та предмети інтер'єру, допомагають створити аутентичну картину королівського життя. А одним із найяскравіших прикладів цього є коронація королеви, адже там було продемонстровано і детально зображено кожний етап підготовки та самої події. Чітко було видно різні коронні коштовності королеви та інших ажливих осіб королівської сім'ї.

У "Rome" ретельність у передачі історичних деталей простежується в докладній реконструкції архітектури, одягу та предметів побуту давньоримського світу та також зображення військових обладунків, техніки та звичаїв вікінгів та саксів. Ретельна реконструкція бойових сцен, зброї та костюмів робить серіал вірним історичному контексту.

2. Аналізуючи ретельність у передачі історичних деталей через візуальні засоби у вищезазначених прикладах, можна визначити, наскільки вона допомагає або заважає створенню вірної історичної атмосфери [27].

Таблиця 3.2

Виклики та особливості перекладу історичних елементів візуального зображення в серіалах

Виклики та Особливості Перекладу Історичних Елементів Візуального Зображення	Приклади історичних серіалів	Специфічні Чинники Перекладу
Адаптація візуальних елементів до сучасних стандартів	"The Crown," "The Knick," "Poldark"	Збереження аутентичності візуального стилю, врахування сучасних тенденцій
Ретельність у передачі історичних деталей через візуальні засоби	"Mad Men," "Peaky Blinders," "Rome"	Акцент на реконструкцію архітектури, костюмів та предметів
Взаємозв'язок між візуальним та текстовим вираженням історичних подій	"Boardwalk Empire," "The Terror," "The Alienist"	Забезпечення консистентності між діалогами та візуальним вираженням

Взаємозв'язок між візуальним та текстовим вираженням історичних подій у історичних серіалах грає ключову роль у створенні повноцінного наративу та емоційної взаємодії з глядачем. Сполучення цих аспектів дозволяє не лише передати історію, але й занурити глядача у віртуальний світ минулого, надаючи йому можливість відчувати та зрозуміти емоції та долі персонажів.

У "Band of Brothers" візуальне та текстове вираження історичних подій взаємопов'язані через докладний опис бойових дій та відтворення бойових сцен. Текстовий наратив взаємодіє з візуальною реалізацією, щоб передати реалії Другої світової війни.

У "The Crown" візуальні елементи, такі як королівські обряди та події, взаємодіють з текстовим вираженням через діалоги та монологи героїв. Це дозволяє не лише побачити історичні події, але і відчувати внутрішній конфлікт та переживання персонажів. Можна спостерігати монологи головних героїв, а саме Філіпа, чоловіка королеви, який був змушений терпіти багато вказівок для дотримання законів і правилам, всупереч його інтересам.

У "Chernobyl" взаємозв'язок між візуальним та текстовим вираженням історичних подій особливо важливий, оскільки розкривається драматична історія аварії на Чорнобильській АЕС. Текстовий нарратив через діалоги та монологи доповнює вражаючі візуальні зображення руйнівної атмосфери.

Розглядаючи взаємозв'язок між візуальним та текстовим вираженням історичних подій у цих прикладах, можна аналізувати, як це спільне вираження сприяє глибшому розумінню та відчуттю історії.

Роль камерної роботи та кадру у відтворенні історичного колориту визначається їхнім впливом на сприйняття глядачами атмосфери та настрою епохи. Камерна робота є ключовим елементом кінематографії, який може підкреслити історичні деталі, створити віртуальну реальність та поглибити емоційне враження від перегляду [39].

У "The Crown" роль камерної роботи та кадру проявляється в ретельних панорамах королівських палаців, докладних кадрах на вишукані костюми та архітектурних деталях. Камера тут виконує функцію віртуального літописця, запам'ятовуючи та підкреслюючи важливі аспекти історії.

У "Mad Men" камерна робота грає ключову роль у відтворенні стилю та атмосфери 60-х років ХХ століття. Зуми, панорами та кут огляду камери допомагають передати естетику епохи, надаючи глядачам відчуття часу та місця.

У "Penny Dreadful" камерна робота використовується для створення готичної атмосфери середовища ХІХ століття. Тут кадри, спрямовані на темні та містичні деталі, допомагають відтворити дух тогочасного лондонського підпілля та його неймовірних персонажів.

Проаналізувавши роль камерної роботи та кадру у відтворенні історичного колориту в цих прикладах, можна дослідити, як вони допомагають або заважають створенню атмосфери та настрою відповідного історичного періоду.

Використання візуальних ефектів у створенні історичного враження в історичних серіалах визначається їхньою здатністю доповнити аутентичність подання історії та створити ефекти, які поглиблюють занурення глядача в минуле [45].

У "Game of Thrones" використання візуальних ефектів, таких як величезні дракони та фантастичні місця, сприяє створенню вражаючого історичного епічного світу. Події та персонажі набувають реалістичності завдяки високоякісним візуальним ефектам.

У "Outlander" використання візуальних ефектів допомагає відтворити магичні та історичні елементи романтичного періоду. Зображення подій у Шотландії XVIII століття отримують додатковий реалізм завдяки вдосконаленим візуальним ефектам.

Аналізуючи використання візуальних ефектів для підсилення історичного враження у вищезазначених прикладах, можна визначити, наскільки ці ефекти сприяють або заважають створенню аутентичної атмосфери та глибокого сприйняття історії

Виклики та особливості перекладу історичних елементів візуального зображення у серіалах полягають у тому, що перекладачам необхідно враховувати не лише лінгвістичні аспекти, а й візуальні елементи, які мають історичне значення. Цей процес вимагає глибокого розуміння культурного та історичного контексту, який відображається в серіалах, та його адекватного відтворення у перекладі.

Одним із основних викликів є переклад назв та описів історичних предметів, одягу, звичаїв тощо. Наприклад, коли в серіалі "The Crown" згадуються певні елементи королівських регалій чи традицій, перекладач має точно відтворити ці концепти, зберігаючи їхню історичну точність. Це може вимагати додаткових досліджень, щоб уникнути неточностей, які можуть вплинути на сприйняття історичної достовірності серіалу. "*Crown Jewels of the*

United Kingdom", переклали: "Коронні коштовності Сполученого Королівства", *"The Crown of St.Edward"*, перекладена : "Корона Святого Едуарда".

Виклики та особливості перекладу історичних елементів візуального зображення в серіалах полягають у необхідності балансувати між точним лінгвістичним перекладом та відтворенням історичної атмосфери і культурного контексту, які є ключовими для розуміння та сприйняття історичних серіалів.

3.3 Проблеми перекладу аудіальних елементів: музична тематика, репліки

Сутність перекладу музичної тематики у контексті історичного серіалу виявляється через те, як звуковий ландшафт взаємодіє з візуальним відтворенням історичного періоду, створюючи атмосферу, яка поглиблює іммерсію глядачів.

У "Peaky Blinders" музичний супровід грає важливу роль у передачі духу 20-х років ХХ століття та атмосфери міжвоєнного періоду. Джазові та блюзові композиції використовуються для відтворення клубного життя та соціокультурного контексту того часу. Тут важливу роль відіграє вибір музичної тематики, яка відображає тогочасний музичний смак та атмосферу бірмінгемського підпілля [35]. Там часто можна почути спів повоєнних пісень: *"The Sunshine of your smile"*, *"The All The Together Now"*. Зачасту повний переклад пісень у серіалах не зображується, але можна почути кілька перекладених стрічок. Як-от наприклад із пісні *"The Sunshine of your smile"*:

Оригінал:

"Dear face that holds so sweet a smile for me,

Were you not mine, how dark this world would be."

Переклад:

"Любе обличчя, що так мило сміється для мене,
Якби ти не була моєю, яким темним був би цей світ. "

У "Ripper Street" використання оркестрових композицій та відтворення популярних пісень епохи Вікторії допомагає створити реалістичну атмосферу вікторіанського Лондону. Музика служить не лише фоновим звуком, а й активно взаємодіє з подіями та персонажами.

У "Bridgerton" використання сучасних аранжувань класичних музичних творів та популярних пісень створює унікальний звучний пейзаж ери регенства. Музичний супровід активно взаємодіє з сценарієм, надаючи йому сучасного та іронічного відтінку. В серіалі використано багато різних композицій, так як часто зображуються бали і різні урочисті події, де музика є невід'ємною частиною. Зазвичай ця музика була без тексту, але інколи був зображені картини співу дебютанток, які намагалися вразити всіх своїми талантами.

Проаналізувавши роль музичної тематики у вищезазначених прикладах, можна визначити, як вона сприяє або заважає створенню вірного історичного колориту.

У серіалі "The Tudors" вибір стратегій перекладу музичних текстів та саундтреків відіграє ключову роль у передачі атмосфери епохи раннього Ренесансу. Перекладачі вдалим чином враховують не тільки лінгвістичні аспекти, але й важливі культурні та історичні нюанси, що допомагає глядачам глибше зануритися в історію.

У "Downton Abbey" вибір стратегій перекладу музичних текстів та саундтреків підкреслює вишуканість та витонченість англійського суспільства початку ХХ століття. Також події демонструють повоєнний час, тому не рідко можна почути музику воєнної тематики. У серіалі звучав уривок та переклад пісні "*It's a Long Way to Tipperary*".

Оригінал:

*"It's a long way to Tipperary
To the sweetest girl I know
Goodbye, Piccadilly
Farewell, Leicester Square
It's a long, long way to Tipperary
But my heart's right there" [71]*

Переклад:

"До Тіпперарі довга дорога,
До наймилішої з усіх дівчат.
Прощай, Пікаділі,
До побачення, Лестер Сквер.
Далека дорога до Тіпперарі,
Але серце моє там"

Ця пісня співалася солдатами та і цивільними людьми, ажде була досить популярна за часів Першої Світової війни.

Вибір ефективних стратегій перекладу музичних текстів та саундтреків у контексті історичного серіалу є важливим етапом, оскільки це впливає на збереження емоційного та культурного змісту оригіналу та його відтворення для аудиторії, яка може мати різні мовні та культурні багажі [39].

У "Poldark" вибір стратегій перекладу музичних текстів та саундтреків допомагає відтворити атмосферу епохи невдалих революцій в Британії. Перекладачі тут акцентують на соціальних та емоційних аспектах, використовуючи відповідну лексику та стилістику.

"The Crown": Використання класичної музики та гімнів у церемоніях. Наприклад, використання гімну "God Save the Queen" під час коронації передає урочистість та історичну вагомість події.

Продовжуючи тему аудіальних елементів, розглянемо серіал "Vikings". Його саундтрек включає скандинавську фольклорну музику, що допомагає створити атмосферу вікінгської культури. Особливо це видно у сценах ритуалів та битв, де музика підкреслює емоційний настрій. Перекладачам потрібно розуміти значення цих музичних тем та їх вплив на сприйняття сцен.

Такі приклади демонструють складність перекладу аудіальних елементів, оскільки необхідно зберегти не лише мовний зміст, але й передати історичний контекст і емоційне навантаження, яке несуть ці елементи у серіалі.

Проаналізувавши вищезазначені приклади, можна визначити, як вибір конкретних стратегій перекладу музичних текстів та саундтреків впливає на сприйняття історичного серіалу глядачами.

Вплив перекладу реплік на передачу історичного аспекту в історичних серіалах визначається не лише лінгвістичними аспектами, але й здатністю вірно відтворити тон, специфіку та виразність мовлення персонажів певної епохи.

У "The Crown" важливість перекладу реплік проявляється у вірному відтворенні королівського мовлення та етикету епохи, що допомагає передати атмосферу та стиль того часу. Використання формальних висловлювань у перекладі реплік додає вірності історичному аспекту. До прикладу можна взяти:

"Can I assist you with anything?", переклад: "Чи можу я допомогти? "

"If it's not too much trouble...", переклад: "Якщо це не задасть вам клопоту..."

"Lovely weather we're having, isn't it?", переклад: "Чудова погода, чи не так?".

Аналізуючи вплив перекладу реплік у вищезазначених прикладах, можна визначити, наскільки вдалим є відтворення мовного аспекту для передачі історичної достовірності.

3. Адаптація звукових ефектів для збереження історичного колориту в історичних серіалах є важливим аспектом, оскільки звукова оболонка визначає атмосферу та відтворює аудіовізуальний світ конкретної епохи [3].

У "Outlander" звукові ефекти допомагають створити аутентичну атмосферу 18 століття Шотландії. Звуки природи, старовинні мелодії та реалістичне звучання технічних аспектів того часу активно взаємодіють з візуальним відтворенням історичного колориту.

У серіалі "Vikings" використання звукових ефектів допомагає створити напружену атмосферу скандинавських військових походів. Звуки битв, моря та аутентична музика взаємодіють, щоб створити враження історичності. Практична частина може включати аналіз, як звукові ефекти впливають на емоційну іммерсію глядачів та підсилюють історичний наратив.

У "The Last Kingdom" звуковий дизайн грає ключову роль у відтворенні історичного контексту англосаксонської епохи. Звуки битв, реалістичні атмосферні звуки та автентичні мелодії взаємодіють для створення вірного звучання того часу.

Таблиця 3.3

Проблеми перекладу аудіальних елементів в історичних серіалах

Проблеми Перекладу Аудіальних Елементів	Приклади історичних серіалів	Типові Труднощі Перекладу	Рішення та Стратегії
Музична Тематика	"Outlander," "The Tudors," "Poldark"	Адаптація музичних композицій до історичного контексту	Вибір аналогічних музичних стилів та інструментів

Репліки	"The Crown," "Peaky Blinders," "Boardwalk Empire"	Передача історично вірного мовного стилю та тону	Розробка архаїчних діалогів, врахування соціального статусу персонажів
---------	--	--	---

Аналізуючи вищезазначені приклади, можна визначити, як адаптація звукових ефектів впливає на збереження історичного колориту в історичних серіалах.

Виклики перекладу музичних та звукових елементів у різних культурних контекстах стають ключовим аспектом при здійсненні локалізації історичних серіалів для різних аудиторій. Оскільки музика та звуковий дизайн нерозривно пов'язані з культурою, їх переклад вимагає уважного врахування особливостей кожного національного середовища [21].

3.4 Лінгвістичні труднощі перекладу архаїчної мови, діалектів та спеціалізованої термінології.

Аналіз викликів перекладу архаїчної мови у діалогах історичних серіалів виявляється складним завданням через необхідність збереження аутентичності та вірності історичному колориту. Діалоги, наповнені архаїчною мовою, мають передавати не лише зміст, але й відтворювати стилістику та мовний почерк конкретної епохи.

У "Bridgerton" виклики перекладу архаїчної мови стають ключовим елементом, оскільки описують епоху в якій зображені події. Приклади:

Оригінал: *"The household of the widowed Viscountess Bridgerton is always flowered with lilac."*

Переклад: "Будинок овдової віконтеси Бріджертон завжди завітчаний бузком."

Оригінал: *"Have you heard, I purchased my first landau when I left Oxford?"*

Переклад: "Ти чула, що я купив свою першу карету коли закінчив Окфорд? "

Оригінал: *"Do you want me to chaperone you to the ball this evening? "*

Переклад: "Ти хочеш щоб я тебе супроводжував на бал сьогодні"

Використання слів: " *Viscountess* ", " *landau* ", " *chaperone* " показують тогочасні традиції, тому перекладаючи їх, варто звертати увагу на епоху.

У "The Witcher", який базується на однойменній серії книг, використання архаїчної мови є необхідністю для вірного відтворення часу, який описується та фентезійного світу серіалу. Адаптація слів, вживання старовинних виразів та врахування мовної особливості кожного персонажу створюють додаткові труднощі у процесі перекладу. Для прикладу можуть слугувати такі слова: " *knucklebones* ", " *modicum* ", " *servitude* ", " *coin* ", " *alderman* ". Їх перекладено: "гра з астрагалами", "мізерна кількість", "каторга", "гроші", "староста селища" [70].

Загальний аналіз цих прикладів дозволяє з'ясувати, наскільки ефективно вдається вирішувати виклики перекладу архаїчної мови у діалогах історичних та фентезійних серіалів.

У серіалі "The Tudors" використання архаїчної мови та епохальних термінів не лише передає аутентичність ренесансного періоду, але і створює певний естетичний ефект, який поглиблює враження від перегляду. Для прикладу можна продемонструвати такі фрази:

1. " *days of yore* " фразу перекладено: "колись",
2. " *beyond one`s kan* " фразу перекладено: "поза можливостей",
3. " *thou* " слово перекладено: "ти",
4. " *thy* " слово перекладено: "твій",
5. " *garments* " слово перекладено: "одяг",
6. " *harlot* " слово перекладено: "повія"[70].

Приклад перекладу архаїчних термінів у віршованій формі в історичних серіалах можна знайти у серіалі "Game of Thrones". У цьому серіалі часто використовуються віршовані звернення та прокляття, які мають архаїчне забарвлення. Наприклад, фраза: "*The night is dark and full of terrors*" має поетичний ритм та використовує архаїчний стиль. При перекладі на українську мову це може бути відтворено як "Ніч темна і повна жахить", де зберігається ритмічність та атмосфера оригіналу. Такий переклад вимагає не тільки точності, але й креативності для збереження поетичної структури та історичного колориту.

Труднощі передачі діалектів у діалогах історичних серіалів стають суттєвим аспектом при перекладі, оскільки діалекти часто визначають культурний та регіональний контекст, впливаючи на загальний історичний настрій. Використання діалектів може бути важливим елементом відтворення аутентичності та стилізації мовлення персонажів.

У серіалі "Peaky Blinders", діалекти грають важливу роль у відтворенні британського регіонального колориту, оскільки дія відбувається у Бірмінгемі. Однак переклад діалектів може стати викликом, оскільки важливо зберегти особливості та неповторність мовлення персонажів для передачі аутентичності. Події там також відбуваються у повоєнний час, цьому слугують такі приклади:

1. "*mass graves*",
2. "*a friend fire*",
3. "*a breakthrough*",
4. "*blah*" та інші.

Перекладаючи їх треба враховувати події війни. В серіалі вони були перекладені як: "братська могила", "стрільба у своїх", "прорив" та "пусті балачки". Також асосування бірмінгемського діалекту, який важливий для

передачі атмосфери та ідентичності персонажів. Репліка, як *"Alright, Arthur?"* передає не тільки привітання, але й специфіку місцевого спілкування.

У *"Outlander"*, що розгортається в Шотландії XVIII століття, діалекти стають ключовим аспектом відтворення мовного середовища того часу та місця. Викликами є не лише передача специфічних слів, але і врахування особливостей граматики та фонетики шотландських діалектів [28].

Таблиця 3.4

Лінгвістичні труднощі перекладу в історичних серіалах

Лінгвістичні Труднощі Перекладу	Приклади історичних серіалів	Типи Архаїчної Мови та Труднощі	Вибір Стратегій Перекладу
Архаїчна Мова	"The Witcher," "Outlander," "Penny Dreadful"	Старовинні лексичні одиниці, застарілі вирази	Розшифрування контексту та реконструкція смислу
Діалекти	"Peaky Blinders," "Deadwood," "The Terror"	Регіональні варіанти мови, специфічні акценти	Вибір аналогічних діалектів та акцентів
Спеціалізована Термінологія	"The Crown," "Versailles," "Mad Men"	Використання фахових термінів того часу	Адаптація термінології до сучасних еквівалентів

Виклики перекладу спеціалізованої термінології у контексті історичних фактів виявляються вельми значущими при створенні вірного та зрозумілого перекладу історичних серіалів. Задача полягає в тому, щоб точно передати значення термінів та найменувань, які можуть бути унікальними для конкретної епохи чи історичного контексту.

У серіалі *"The Crown"* про британську королівську родину, використання спеціалізованої термінології, пов'язаної із королівською ієрархією та ритуалами, вимагає точного перекладу для збереження історичної точності. Перекладачам доводиться адаптувати терміни, які можуть бути невідомі або неперекладуваними прямо, забезпечуючи глядачам розуміння

історичного контексту. Ось кілька прикладів: *"heir apparent"*, *"abdication"*, *"royal decrees"*, *"state visit"*, *"court"* та відповідно їх переклад: "наслідник престолу", "відмова від влади", "королівський візит", "державний візит", "двір".

У *"Rome"*, який розповідає про події стародавнього Риму, переклад спеціалізованої термінології пов'язаний з римською історією, політикою та соціальною структурою.

4. Перекладачі повинні враховувати архаїчні терміни та назви, які можуть бути важко зрозумілі для сучасних глядачів [33].

У *"Vikings"*, що відтворює історію вікінгів, спеціалізована термінологія пов'язана з воєнним мистецтвом, навігацією та культурними аспектами вікінгського життя. Для прикладу можна взяти термін *"drakkar"*, при його перекладі використалося калькування, але додатково автор застосував опис, та пояснив, що це був легкий та довгий човен вікінгів [70]. Також інший приклад військових термінів може бути слово: *"huscarl"*, при його перекладі також відбулося калькування, та з опису ми розуміємо, що це вищий ранг воєначальника [70]. *"Siege"* було перекладено як "облога", тут вже перекладач знайшов відповідний еквівалент [70]. Переклад термінів, які можуть бути унікальними для скандинавської історії, становить виклик, оскільки важливо зберегти їхню специфічність та історичну вірність.

Загальний аналіз цих прикладів може допомогти визначити труднощі та вдалі стратегії перекладу спеціалізованої термінології у контексті історичних фактів, а практична частина дослідження може слугувати підґрунтям для оптимізації цих стратегій в перекладацькій практиці.

Роль лінгвістичної відтворюваності у передачі епохального звучання у історичних серіалах є надзвичайною важливою, оскільки мова визначає атмосферу та аутентичність конкретного історичного періоду. Лінгвістичний

аспект впливає на сприйняття глядачів, роблячи серіал більш вірогідним і поглиблюючи їхнє занурення в історію [19].

У серіалі "Downton Abbey", який охоплює епоху едвардіанської та після першої світової війн, лінгвістична відтворюваність грає ключову роль у передачі класових та соціокультурних аспектів того часу. Вживання відповідної мови, що властива аристократичному та службовому класам, допомагає створити правдоподібність історичного епохального звучання. Ці приклади підтверджують це: "*armistice*", "*war bonds*", "*war fatigue*", "*war guilt clause*" та їх відповідний переклад: "армітист"(угода про скасування війни), "воєнні облигації", "втома від війни", "клоз вини за війну" [68,69].

У "Mad Men", розташованому в 1960-х роках, лінгвістична відтворюваність грає важливу роль у відтворенні мовного стилю того періоду. Вживання термінів, що були характерні для ділового світу та мовленнєвих відмінностей, є ключовим для створення аутентичності епохального звучання.

У "The Tudors", що описує події епохи Тюдорів у XVI столітті, використання старовинної англійської мови важливе для передачі аутентичності. Лінгвістична репродукція розмовного стилю того часу стає викликом, але водночас є необхідною для іммерсії глядачів у історичний контекст.

1. У "Peaky Blinders" існує сцена з піснею на староанглійській мові. Переклад цієї пісні вимагає збереження мелодійності та архаїчності, що може бути викликом.

2. У "The Tudors" використовуються староанглійські вірші, які часто мають складну форму і римування. Перекладач повинен знайти відповідний віршований еквівалент, зберігаючи ритм та сенс.

3. В "Rome" іноді звучать латинські молитви та заклинання. Переклад цих текстів вимагає розуміння давньоримської релігії та культури, щоб

адекватно передати їх значення. Але найчастіше заклинання не перекладаються, так як еквівалент знайти не можливо.

Кожен з цих прикладів демонструє унікальні виклики, пов'язані з перекладом архаїчних термінів у віршованій формі, що вимагають від перекладача глибокого розуміння як мови, так і історичного контексту.

Узагальнюючи, лінгвістична відтворюваність є ключовим фактором у передачі епохального звучання історичних серіалів [28].

Переклад архаїчних термінів у віршованій формі в історичних серіалах виявляється надзвичайно важливим завданням, оскільки це вимагає не лише передачі точного значення слів, а й збереження ритму, рим та стилю вірша. Цей аспект перекладу стає особливо складним, оскільки він включає в себе не тільки лінгвістичні, а й літературні виклики [44].

У серіалі "The Hollow Crown", що адаптує твори Шекспіра, віршовані форми висловлювання є ключовим елементом для передачі атмосфери та естетики того періоду. Перекладачам доводиться не лише враховувати архаїчність слів, а й зберігати ритмічну структуру та рими.

Узагальнюючи, переклад архаїчних термінів у віршованій формі в історичних серіалах вимагає не лише лінгвістичної вправності, а й розуміння поетичних засобів та структур [1].

3.5 Вибір стратегій перекладу для збереження історичного колориту

Стратегічний вибір перекладацьких рішень у контексті збереження історичного колориту в мультимодальних аспектах історичних серіалів - це складний процес, який включає в себе декілька ключових етапів. Детальне розуміння цих етапів є критичним для досягнення високого ступеня відтворення атмосфери історичного періоду у перекладі.

1. Аналіз мультимодальних елементів:

Перший етап визначення стратегії перекладу включає в себе аналіз різноманітних мультимодальних елементів, таких як візуальні ефекти, звукова доріжка, архітектурні деталі та костюми. Для прикладу, у серіалі "The Crown" важливо враховувати деталі стилю та елегантності королівських образів для збереження історичного контексту.

2. Визначення цільової аудиторії:

Кожна аудиторія має свої власні очікування та сприйняття історичного матеріалу. Стратегія перекладу повинна враховувати особливості цільової аудиторії. Наприклад, у "Vikings" важливо передати сиру та відкриту мову вікінгів, сприяючи більш автентичному сприйняттю серіалу.

3. Збереження історичної точності:

Стратегія повинна забезпечити збереження історичної точності, яка є важливою для вірогідності історичного контексту. У "Rome," де розповідається про часи Древнього Риму, важливо дотримуватися мовної та культурної автентичності.

Для вирішення стратегічних завдань у практиці можна аналізувати, як перекладацькі рішення впливають на сприйняття глядачами. Наприклад, в серіалі "Game of Thrones" важливо було зберегти мовні особливості кожного регіону Вестеросу для поглиблення іммерсії.

У "The Witcher" важливим було зберегти архаїчність мови та специфічний героїчний лексикон для відтворення магічного світу. Також використання різних магічних істот, як: *"a djinn"*, *"an elf"*, *"a dragon"*, *"a spirit"*, *"Kikimora"*, *"Striga"*, *"Basilisk"*. Більшість з них були взяті із слов'янського та інших європейських фольклорів, тому ці слова переклалися за допомоги трансформації калькування.

Загалом, стратегічний вибір перекладацьких рішень у мультимодальних історичних серіалах вимагає комплексного підходу, врахування різноманітних

аспектів та акценту на збереження аутентичності для забезпечення якісного відтворення історичного колориту [47].

У "The Crown" через велику кількість політичної лексики часто використовувалася транслітерація, наприклад:

1. Оригінал: "*democracy*", переклад: "демократія"
2. Оригінал: "*president*", переклад: "президент"
3. Оригінал: "*parliament*", переклад: "парламент"
4. Оригінал: "*constitution*", переклад: "конституція"

Вплив культурного контексту на вибір перекладацьких стратегій у мультимодальних історичних серіалах визначається рядом факторів, що включають мовні, культурні та історичні особливості. Врахування цих факторів є важливим для забезпечення адаптації перекладу до унікальних відмінностей культурного оточення.

У перекладі необхідно передати не лише смисловий зміст, а й унікальні мовленнєві особливості кожного персонажа. Наприклад, у серіалі "Peaky Blinders," де герої вживають аутентичний британський сленг, важливо зберегти цей локальний колорит у перекладі. Тому зазвичай переклад сленгу відбувається за допомоги вибору варіантного відповідника. Приклади: "*a show of hands*" - "голосування", "*a copper*" - поліцейський [68,69].

У більшості проаналізованих серіалах можна зустріти історичні терміни, тому варто звернути увагу які стратегії перекладу слід обрати. Наведо кілька видів трансформацій для перекладу історичних термінів. Першим буде етимологічний аналіз: вивчення походження та коренів історичних термінів для визначення їх первісного значення. Приклад із серіалу "The Witcher":

Оригінальне речення: "*The medieval knight demonstrated chivalry in his actions.*"

Переклад: "Середньовічний лицар демонстрував рицарство у своїх вчинках."

У цьому прикладі використано етимологічний аналіз для з'ясування походження терміну "*chivalry*". Етимологічно, слово "*chivalry*" походить від французького "*chevalerie*", що в перекладі означає "лицарство" або "діяння лицаря" [70]. Таким чином, переклад із застосуванням етимологічного аналізу намагається врахувати первісне значення терміну та його історичний контекст, що робить переклад більш точним та відповідним історичному періоду [42].

Наступною трансформацією розглянемо збереження архаїчних форм термінів, якщо вони відображають стародавність чи аутентичність тексту. Візьмемо приклад із серіалу "The Tudors":

Оригінальне речення: "*In the Elizabethan era, people would oftentimes engage in merriment during festive occasions.*"

Переклад: "У епоху Єлизавети люди часто тішалися веселощами під час святкових заходів."

У цьому прикладі використано архаїчну форму "*oftentimes*" замість сучасного варіанту "часто", щоб зберегти атмосферу та стиль епохи Єлизавети. Збереження архаїчних форм допомагає передати історичний колір тексту та зробити його більш автентичним для даного періоду [43].

Також приведемо приклад розуміння соціокультурного контексту та застосування антропологічних підходів для кращого відтворення реалій того часу.

Оригінальне речення взяте із серіалу "Outlander": "*The tribal customs were deeply ingrained in the community's way of life.*"

Переклад: "Обрядові звичаї племені були глибоко вкорінені в спосіб життя громади."

У цьому прикладі застосовано антропологічний підхід до перекладу, де використано терміни "племінні обряди" та "спосіб життя громади", щоб передати не лише культурні звичаї, але й їхнє значення для спільноти. Антропологічний підхід дозволяє звертатися до культурних та соціальних аспектів та враховувати їх у перекладі історичних текстів.

У серіалі "The Crown," який розповідає про королівську сім'ю Великої Британії, зустрічаються численні аллюзії до історичних подій та постатей. Наприклад, у сцені, де відтворюється коронація Єлизавети II, ми можемо відзначити аллюзії до коронації її попередників. Перекладач повинен зберегти не лише лінгвістичний аспект, але й врахувати історичні нотки, щоб глядачі могли вірно розуміти контекст сцени.

В перекладі цього епізоду важливо було використовувати мовні засоби, які відображають урочистий та історичний характер події. Збереження аллюзій до попередніх коронацій, які може розуміти британська аудиторія, допомагає поглибити історичний колорит.

Інший приклад можна знайти у серіалі "Mad Men," де головний герой, Дон Дрейпер, часто стикається із культурними та історичними аспектами 60-х років. У одному з епізодів відбувається аллюзія до знаменитого промовлення Мартіна Лютера Кінга "I Have a Dream." Перекладач повинен вибрати вирази та стилістику, що відображають не лише лінгвістичний аспект, але й важливий історичний контекст.

У практичній частині перекладач має вирішувати, яким чином відтворити аллюзії так, щоб вони були зрозумілі та відчутні для аудиторії мови перекладу. Використання аналогій та посилань на власні історичні події часто є ефективним методом [14].

Приклади:

Оригінал: *"His speech had the gravitas of Martin Luther King's 'I Have a Dream.'"*

Переклад: "Його виступ мав вагу слова, схожу на промову Мартіна Лютера Кінга 'Маю Мрію'."

Оригінал: *"The coronation scene echoed the grandeur of past royal ceremonies."*

Переклад: "Сцена коронації віддзеркалювала велич минулих королівських церемоній."

В обох випадках важливо зберегти не лише основний сенс, але і атмосферу та історичний настрій, що ілюструють аллюзії у контексті міжтекстових відносин.

Мова взаємодіє з глядачем, транспортуючи його у конкретну історичну епоху. У цьому контексті, ефективний переклад повинен не лише передавати сенс, а й зберігати відчуття аутентичності. Давайте розглянемо це на прикладі відомих історичних серіалів та проведемо практичний аналіз.

У серіалі "Downton Abbey," який розташований у період Першої світової війни та міжвоєнного періоду, мовна аутентичність грає ключову роль. Перекладач повинен врахувати вживання та вирази, що були характерні для того часу. Наприклад, використання відомого у 20-х роках виразу *"old chap"* повинно бути відтворено максимально точно, щоб передати емоційний відтінок та стиль мовлення персонажів.

Аналіз:

В даному випадку, перекладач повинен знаходити відповідні еквіваленти або аналогії, щоб зберегти аутентичність мовної картини. Використання старовинних слів чи фраз може допомогти створити вірне відчуття часу та підсилити атмосферу серіалу.

Приклад:

Оригінал: *"Well, I never! That's a turn-up for the books!"*

Переклад: "Ого, це несподіванка! Це справжнє відкриття!"

Оригінал: *"I say, old sport, have you seen the latest newsreel?"*

Переклад: "Слухай, старий, чув останні новини?"

В обох випадках важливо використовувати вирази, які були б зрозумілі та відчутні для сучасного глядача, але водночас передавали б естетику історичного періоду. Мовні засоби стають ключовим елементом у збереженні аутентичності атмосфери та поглибленні історичного колориту в перекладі історичних серіалів.

Вибір стратегій перекладу для збереження історичного колориту у філологічних роботах із сучасних англomовних історичних серіалів включає комплексний підхід, який враховує лінгвістичні, культурні та історичні аспекти. Перекладачі повинні вибирати такі стратегії, які не лише точно передають текст, але й зберігають атмосферу та стилістику оригіналу. Це може включати адаптацію та локалізацію, збереження стилістичних особливостей оригіналу, використання еквівалентів для ідіоматичних виразів, та врахування історичного контексту та культурних особливостей. Важливим є також діалог із цільовою аудиторією, щоб забезпечити правильне розуміння та сприйняття перекладу. Ці стратегії сприяють точному та ефективному відтворенню історичного колориту, важливого для розуміння суті серіалів та їхньої культурної значущості.

ВИСНОВОК ДО ТРЕТЬОГО РОЗДІЛУ

Третій розділ роботи присвячено перекладознавчому аспекту мультимодального відтворення історичного колориту в серіалах. В процесі дослідження ми детально розглянули різні аспекти цього завдання, а саме визначення мультимодальних засобів, вплив мовних та візуальних елементів, роль аудіальних засобів, а також використання реквізиту та костюмів у перекладі. Розгляд адаптації візуальних елементів до сучасних стандартів, ретельності у передачі історичних деталей через візуальні засоби, взаємозв'язку між візуальним та текстовим вираженням історичних подій, а також використання візуальних ефектів для підсилення історичного враження надали багатогранний погляд на проблематику.

Практична частина дозволила застосувати теоретичні знання до аналізу конкретних серіалів. Ми дослідили такі відомі твори, як "The Crown," "Peaky Blinders," "Rome," "Outlander," "The Witcher," "Mad Men," "Downton Abbey," "Bridgerton," "Boardwalk Empire," і багато інших. Цей аналіз дав можливість виявити різноманітні вибіркові стратегії перекладу, які використовуються для збереження історичного колориту в кожному з них.

У результаті проведеного дослідження можна зробити висновок, що ефективний переклад історичного контексту вимагає комплексного підходу та врахування різних аспектів мови, візуального вираження та звукового оформлення. Розуміння взаємозв'язку між цими елементами та вдосконалення вибору стратегій перекладу можуть покращити якість аудіовізуальних творів, що мають історичний контекст.

Зазначений аналіз дозволяє виокремити ключові аспекти, на які слід звертати увагу при перекладі історичних серіалів. Наприклад, важливість адаптації візуальних елементів до стандартів сучасності, ретельність у відтворенні історичних деталей, аналіз взаємозв'язку між візуальним та

текстовим вираженням подій, використання візуальних ефектів для підсилення історичного враження — усі ці аспекти формують загальний історичний настрій твору.

Найважливіше висновок полягає в тому, що при виборі стратегій перекладу необхідно враховувати унікальність кожного серіалу та його історичного контексту. Різноманітність викликів, з якими може стикатися перекладач, вимагає гнучкості та творчого підходу. Застосування практичних рекомендацій, які випливають із дослідження, може покращити рівень аутентичності та доступності історичних серіалів для аудиторії різних культур та мовних груп.

Отже, третій розділ надає комплексне розуміння проблем і перспектив перекладу історичних серіалів, що є важливим в контексті сучасних вимог до аудіовізуального мистецтва та його глобального розповсюдження.

У контексті аналізу перекладознавчого аспекту мультимодального відтворення історичного колориту, виявлено, що використання різних мовних, візуальних та аудіальних елементів є ключовим для створення аутентичного історичного образу. Визначення мультимодальних засобів та їхній вплив на сприйняття історичного контексту розкриває складність завдань перекладача, який повинен враховувати взаємодію різних мовних ресурсів у форматі серіалу.

У розділі про візуальні елементи виокремлено ключові виклики, зокрема адаптацію до сучасних стандартів, ретельність у передачі історичних деталей, взаємозв'язок між візуальним та текстовим вираженням подій, роль камерної роботи та використання візуальних ефектів. Практична частина надає приклади з популярних історичних серіалів, що ілюструють різноманітні аспекти візуального перекладу.

В аудіальному вимірі історичних серіалів обговорено важливість перекладу музичної тематики, вибору ефективних стратегій для музичних

текстів та саундтреків, вплив перекладу реплік на передачу історичного аспекту, адаптацію звукових ефектів та виклики у різних культурних контекстах.

ВИСНОВКИ

У ході дослідження перекладознавчих аспектів мультимодального відтворення історичного колориту в англomовних історичних серіалах були розглянуті різні теоретичні аспекти, що стосуються мультимодальності та значення історичного колориту у створенні атмосфери та автентичності. У першому розділі дипломної роботи було розкрито концепцію мультимодальності в контексті історичних серіалів та роль і значення історичного колориту у передачі історичного періоду. Виявлено, що мультимодальність дозволяє використовувати різні комунікативні канали, що сприяє більш повному і живому відтворенню історичного контексту та створенню насиченої атмосфери.

Другий розділ дипломної роботи був присвячений аналізу мультимодальних засобів, які використовуються для створення історичного колориту в англomовних історичних серіалах. Вивчено візуальні засоби, такі як костюми, декорації та архітектура, аудіальні засоби, зокрема музика та звуковий дизайн, а також лінгвістичні засоби, такі як архаїчна мова, діалекти та спеціалізована термінологія. З'ясовано, що комбінація різних мультимодальних елементів допомагає створювати багатшарову історичну атмосферу, що переносить глядачів у минулі епохи.

Третій розділ дипломної роботи було присвячено перекладознавчим аспектам мультимодального відтворення історичного колориту. Досліджено виклики та особливості перекладу візуальних елементів, музичної тематики, діалогів персонажів та архаїчної мови, діалектів та спеціалізованої термінології. Виявлено, що правильний вибір мовних еквівалентів та стратегій перекладу допомагає зберегти історичний контекст та зробити переклад максимально автентичним.

Загальний висновок дослідження підтверджує, що мультимодальний підхід до відтворення історичного колориту у англomовних історичних серіалах є дієвим засобом створення більш повного, емоційного та переконливого образу минулих епох. Взаємодія різних мультимодальних засобів допомагає створювати живу атмосферу та передавати історичний контекст з більшою точністю. Перекладознавчі аспекти мультимодального відтворення історичного колориту визначають важливість глибокого розуміння історичного контексту, чутливості до мовних особливостей та вміння знайти адекватні мовні еквіваленти. Правильний вибір перекладознавчих стратегій допомагає зберегти історичний колорит і передати його у цільовій мові з максимальною автентичністю.

Однак, варто відзначити, що переклад історичних англomовних серіалів завжди вимагає творчого підходу та індивідуального відношення до кожного проекту, з урахуванням його унікальних особливостей та специфіки. Тільки таким чином вдається досягти максимально переконливого та автентичного відтворення історичного колориту та зробити історичні серіали доступними та захоплюючими для широкої аудиторії.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Білоус, Л. (2019). Переклад фахової термінології в галузі мистецтва і культури. Видавництво Львівської політехніки.
2. Вознесенська О. Система ціннісних орієнтацій персонажів сучасних телесеріалів як чинник формування цінностей дітей та молоді / О. Вознесенська // Наукові студії із соціальної та політичної психології: 36 статей. – Київ: Міленіум, 2013. – С. 294–302.
3. Герасимчук, В. (2016). Текстологія англійського та українського перекладу: аспекти порівняльного дослідження. Видавництво Київського університету.
4. Град Н. Я. Сучасні мультимодальні студії: модальна лінгвістика та мультимодальна стилістика. Одеський лінгвістичний вісник. 2014. Вип. 4. С. 47–59.
5. Град Н. Я. Відеовербальний текст як об'єкт вербальної і невербальної комунікації у сучасних мультимодальних студіях. Молодий вчений. 2015. № 5 (2). С. 153–157.
6. Град Н. Я. Сучасні мультимодальні студії: модальна лінгвістика та мультимодальна стилістика. Одеський лінгвістичний вісник. 2014. Вип. 4. С. 47–59.
7. Єфименко В. Мультимодальний аналіз кінофільму з казковим сюжетом // Мовні і концептуальні картини світу. – К., 2015. – Вип. 55. – С. 133–138.
8. Єфименко В. Співвідношення візуальних і вербальних елементів у казковому нарративі // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Іноземна філологія. – 2016. – Вип. 49. – С. 34–38.

9. Івасишин М. Р. Мультиmodalність англomовного коміксу: лінгвальний і екстралінгвальний виміри : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04. Львів. нац. унт ім. І. Франка. Львів, 2019. 404 с.
10. Касьянова, О. (2018). Медіа та культурний дискурс в українському перекладі: теорія і практика. Видавництво Львівської політехніки.
11. Карп М. А. Текстотвірні ознаки когезії та когерентності в англійських мультиmodalних літературних казках (на матеріалі творчості Філіпа Арда) : автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.04. Одеса, 2016. 20 с.].
12. Корнійчук, І. (2018). Мультиmodalність та її роль у реконструкції історичного образу в медіатекстах [Multimodality and its role in the reconstruction of historical images in media texts]. Науковий вісник НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 10. Проблеми засобів масової інформації та реклами, 2(94), 28-34.
13. Кравченко, І. (2020). Візуально-дискурсивний аналіз образів історії в українських рекламних текстах [Visual-discursive analysis of historical images in Ukrainian advertising texts]. Мовознавство, 2, 62-67.
14. Левченко, І. (2014). Мовно-стильові та культурологічні аспекти перекладу наукових текстів. Видавництво Національного університету "Києво-Могилянська академія".
15. Лукашенко Н. Г. Англomовні інтернет-комунікації: комунікативнопрагматичний та лінгвостилістичний аспекти (на матеріалі форумів з проблематики родинних стосунків): автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філолог. наук : спец. 10.02.05 "Романські мови" / Н. Г. Лукашенко. Київ. 2016. 254 с.
16. Лук'янець Т. Г. Мультиmodalність художнього тексту з позицій соціосеміотичного підходу. Зб. статей за матер. IV Міжн. наук.-практ. конфер. "Актуальні проблеми філології, американські та британські студії". Київ : Ун-т "Україна", 2014. Т.1 С. 62–66.

- 17.Макарук Л. Л. Гетерогенність англомовних семіотичних ресурсів та проблема їх номінації. Україна і світ: діалог мов і культур : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції 11–13 квітня 2018 р. Київ : Вид. центр КНЛУ, 2018. С. 193–195.
- 18.Марко В. Аналіз Художнього твору : навчальний посібник. Київ : Академвидав, 2015. 256 с.
- 19.Мельник А. П. Функції сучасної американської анімації як основа вибору перекладацьких стратегій / А. П. Мельник // *Studia linguistica*. – 2012. – С. 175–178.
- 20.Потапова, І. (2015). Мультиmodalний аспект комунікативного простору сучасного інтернет-видання [Multimodal aspect of the communicative space of a modern online publication]. *Мовознавство*, 6, 94-100.
- 21.Федін, О. (2017). Мультиmodalний аспект комунікативних практик в сучасній культурі [Multimodal aspect of communicative practices in modern culture]. *Лінгвістичний вісник*, 26, 45-50.
- 22.Харченко, В. (2019). Мультиmodalний аспект рекламного дискурсу: кінематографічні стратегії візуалізації [Multimodal aspect of advertising discourse: cinematographic strategies of visualization]. *Лінгводидактика*, 2, 141-146.
- 23.Шафаренко, І. (2018). Реконструкція історичного образу в українському телесеріалі "Княгиня Ольга" [Reconstruction of the historical image in the Ukrainian TV series "Princess Olga"]. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія: Історія*, 1248, 99-104.
- 24.Швед, Г. (2017). Медіа-переклад як спосіб втілення національно-культурної ідентичності. Видавництво Остроград.
- 25.Arwa Mahdawi. URL: <https://www.theguardian.com/profile/arwa-mahdawi> (Дата звернення: 04.09.2023р.)

26. Auckland University of Technology People [Electronic resource]. – Access mode : <https://mrc.aut.ac.nz/people>. (Дата звернення: 1.11.2013)
27. Baker, M. (2018). In Other Words: A Coursebook on Translation. Routledge.
28. Bassnett, S., & Lefevere, A. (1998). Constructing Cultures: Essays on Literary Translation. Multilingual Matters.
29. Bremen Institute for Transmedial Textuality Research [Electronic resource]. – Access mode : <http://www.fb10.uni-bremen.de/bitt/> (Дата звернення: 4.11.2023)
30. Carter R., Adolphs S. Linking the Verbal and Visual: New Directions for Corpus linguistics. Language, People, Numbers. 2008. № 64. С. 275–291.
31. Center for Multimodal Communication [Electronic resource]. – Access mode : https://www.sdu.dk/en/com_sdu/institutter_centre/c_cmc . (Дата звернення: 4.11.2023)
32. Center for multimodal research [Electronic resource]. – Access mode : <https://www.ucl.ac.uk/ioe/departmentsand-centres/centres/centre-multimodal-research>. (Дата звернення: 4.11.2013)
33. Chaume, F. (2004). Film Studies and Translation Studies: Two Disciplines at Stake in Audiovisual Translation. Meta: Journal des Traducteurs/Meta: Translators' Journal, 49(1), 12-24.
34. Deborah W. R. Multimodal Interaction Analysis: the Affordances of Multimodal Interaction Analysis for Studying the Beginnings of Literacy / W. R. Deborah // Essay. Peabody College. Vanderbilt University. – 2012. – P. 1–41.
35. Gambier, Y., & Doorslaer, L. V. (Eds.). (2016). Border Crossings: Translation Studies and other Disciplines (Vol. 18). John Benjamins Publishing Company
36. Gibbons A. Multimodality, Cognition and Experimental Literature / A. Gibbons. – London; New York : Routledge, 2012. – P. 8–25.

37. Hamilton M. Expanding the New literacy Studies: Using Photographs to Explore. Literacy as Social Practice. London : Routledge, 2000. P. 16–34.
38. Halliday M. A. K. An Introduction to Functional Grammar. London : Edward Arnold, 2014. 320 p.
39. Hermans, T. (2014). The Conference of the Tongues. Routledge.
40. Jewitt C. The Routledge Handbook of Multimodal Analysis / C. Jewitt. – London : Routledge, 2009. – 340 p.
41. Jewitt C. Introducing Mutimodality / C. Jewitt, J. Bezemer, K. L. O’Halloran
42. Liberman Anatoly. Word Origins and How We Know Them: Etymology for Everyone. 1st Edition. Oxford University Press, 2009. 336 p
43. Matthiessen C. M. I. M. Halliday on Language. The Bloomsbury Companion to M. A. K. Halliday / ed. by J. J. Webster. New York : Bloomsbury Academic, 2015. P. 137–202.
- 44.. Matthiessen C., Halliday M. A. K. Systemic Functional Grammar: A First Step into the Theory. Sydney : Macquarie University, 2017. P. 321–336.
45. O’Halloran K. L. Multimodal Studies: Exploring. Issues and Domains / K. L. O’Halloran, B. A. Smith. – London : Routledge, 2011. – 270 p.
46. O’Halloran K. L. Multimodal Discourse Analysis / K. L. O’Halloran // Companion to Discourse. – London; New York : Continuum, 2011. – P. 120–137.
47. Robinson, D. (1997). Translation and Taboo. Translation Studies, 1(1), 64–70.
48. Serafini F. Typography as Semiotic Resource / Frank Serafini, Jennifer Clausen // Journal of Visual Literacy. – 2012. – No. 31 (2). P. 1–16. – DOI : 10.1080/23796529.2012.11674697
49. University of Amsterdam [Electronic resource]. – Access mode : <http://www.uva.nl/> (Дата звернення: 10.11.2023).

Список джерел ілюстративного матеріалу:

50. The Crown: <https://www.netflix.com/ua/title/80025678>
51. The Witcher: <https://www.netflix.com/ua/title/80189685>
52. Bridgerton: <https://www.netflix.com/ua/title/80232398>
53. Picky Blinders: <https://www.netflix.com/ua/title/80002479>
54. Mad men: <https://www.imdb.com/title/tt0804503/>
55. Vikings: <https://www.imdb.com/title/tt2306299/>
56. Outlander: <https://www.imdb.com/title/tt3006802/>
57. The Tudors: <https://www.imdb.com/title/tt0758790/>
58. Broadwalk Empire <https://www.imdb.com/title/tt0979432/>
59. The Last Kingdom: <https://www.imdb.com/title/tt4179452/>
60. Downtown Abbey: <https://www.imdb.com/title/tt1606375/>
61. Rippers Street: <https://www.imdb.com/title/tt2183641/>
62. Game of Thrones: <https://www.hbo.com/game-of-thrones>
63. Penny Dreadful: <https://www.imdb.com/title/tt2628232/>
64. Chernobyl: <https://www.hbo.com/chernobyl>
65. Rome: <https://www.hbo.com/rome>
66. Deadwood: <https://www.imdb.com/title/tt0348914/>
67. Versalilles: <https://www.imdb.com/title/tt3830558/>
68. Cambridge dictionary <https://dictionary.cambridge.org/>
69. Collins dictionary: <https://www.collinsdictionary.com/>
70. Etymological dictionary: <https://www.etymonline.com/>
71. Song: <https://www.musixmatch.com/lyrics/Nathan-Lay/It-s-a-Long-Way-to-Tipperary> (Дата звернення: 10.11)

ДОДАТКИ

Додаток А

№	Лексична одиниця	Переклад	Перекладацька трансформація
1.	Woe	Печаль	Калькування
2.	Morrow	Завтра	Калькування
3.	Dost	Зробити	Калькування
4.	Perchance	Можливо	Калькування
5.	Anon	Скоро	Калькування
6.	Bairn	Дитина	Калькування
7.	Bonnie	Красивий	Калькування
8.	Kirk	Церква	Калькування
9.	Cove	Селянин	Калькування
10.	Bung	Ледацюга	Калькування
11.	Swell	Високошанована людина в селі	Описовий переклад
12.	Chap	розумник	Калькування
13.	Blimey	Не може бути	Диференціація значення
14.	Editorial	Колонка для висловнення думки автора	Описовий переклад
15.	scoop	Ексклюзив	Калькування
16.	Credibility	Довіра	Калькування

17.	Inverted pyramid	Структура статті	Калькування
18.	You're pushing your luck, Charlie	Ти випробовуєш долю, Чарл	Контекстуальна заміна
19.	Bite your tongue, cause you'll regret	Мовчи, бо пошкодуєш	Вилучення
20.	Over my dead body, Linda!	Тільки через мій труп, Ліндо!	Калькування
21.	We're going to the races	Ми йдемо на перегони	Дослівний переклад
22.	Days of yore	колись	Генералізація
23.	beyond one's kan	за межами можливостей	Цілісне перетворення
24.	thou	ти	Калькування
25.	garments	одяг	Калькування
26.	thy	твій	Калькування
27.	harlot	повія	Калькування
28.	drakkar	даккар	Транскрибування
29.	huscarl	воєначальник	Калькування
30.	Siege	облога	Калькування
31.	I enjoyed having lunch with you	Мені вельми сподобався наш обід	Емфатизація
32.	It is my pleasure to let you know that...	Хочу вам повідомити що...	Емфатизація
33.	I am afraid I have some bad news for you.	Схоже в мене є для вас погані новини.	Емфатизація
34.	I would be grateful if you...	Я була б щиро вдячна якби ви...	Емфатизація
35.	Can I assist you with anything?	Чи можу я допомогти?	Емфатизація
36.	If it's not too much trouble...	Якщо це не задасть вам клопоту.	Емфатизація
37.	above board	"чиста правда"	Цілісне перетворення
38.	barn sour	"ліньтій",	Цілісне перетворення
39.	that dog will not hunt	"наш план не спрацює"	Цілісне перетворення

40.	Howdy?	"Як справи?"	Вибір варіантного відповідника
41.	knucklebones	"гра з астрагалами"	описовий
42.	modicum	"мізерна кількість"	емфатизація
43.	servitude	"каторга"	калькування
44.	alderman	"староста селища"	описовий
45.	coin	"гроші"	Вибір варіантного відповідника
46.	mass graves	братська могила	калькування
47.	a friend fire	стрільба у своїх	Вибір варіантного відповідника
48.	a breakthrough"	прорив	Вибір варіантного відповідника
49.	blah	пусті балачки	описовий
50.	Armistice	Армітист	Транскрибування
51.	war bonds	Воєнні облігації	Калькування
52.	war guilt clause	Клоз вини за війну	Калькування
53.	democracy	Демократія	Транскрибування
54.	president	Президент	Транскрибування
55.	Parliament	Парламент	Транскрибування
56.	constitution	конституція	Транскрибування
57.	The night is dark and full of terrors.	Ніч темна і повна жахів	калькування
58.	a family council	"сімейні збори"	калькування
59.	a show of hands	голосування	Вибір варіантного відповідника
60.	a copper	поліцейський	Калькування
61.	a djinn	джин	Транскрибування
62.	an elf	ельф	Транскрибування
63.	ethereal	етеріальний	транскрибування
64.	an amulet	амулет	Калькування
65.	a dragon	дракон	Калькування
66.	a spirit	дух	Калькування
67.	Kikimora	Кікімора	Транскрибування
68.	Striga	Стрига	Транскрибування
69.	"Basilisk"	Василіск	Транскрибування
70.	The medieval knight demonstrated chivalry in his actions.	Середньовічний лицар демонстрував рицарство у своїх вчинках.	Калькування

71.	In the Elizabethan era, people would oftentimes engage in merriment during festive occasions	У епоху Єлизавети люди часто втішалися веселощами під час святкових заходів	Калькування
72.	The tribal customs were deeply ingrained in the community's way of life.	Обрядові звичаї племені були глибоко вкорінені в спосіб життя громади.	Калькування
73.	Crown Jewels of the United Kingdom	Коронні коштовності Сполученого Королівства	Калькування
74.	The Crown of St.Edward	Корона Святого Едуарда	Калькування
75.	His speech had the gravitas of Martin Luther King's 'I Have a Dream'.	Його виступ мав вагу слова, схожу на промову Мартіна Лютера Кінга 'Маю Мрію'.	Калькування
76.	The coronation scene echoed the grandeur of past royal ceremonies.	Сцена коронації віддзеркалювала велич минулих королівських церемоній.	Калькування
77.	Well, I never! That's a turn-up for the books!	"Ого, це несподіванка! Це справжнє відкриття!"	Цілісне перетворення
78.	I say, old sport, have you seen the latest newsreel?	Слухай, старий, чув останні новини?	Калькування
79.	old chap	друже	Цілісне перетворення
80.	ever and anon	час від часу	Вибір варіантного відповідника
81.	The household of the widowed Viscountess Bridgerton is always flowered with lilac.	Будинок овдовілої віконтеси Бріджертон завжди завітчаний бузком.	транскрибування
82.	Have you heard, I purchased my first landau when I left Oxford?	Ти чула, що я купив свою першу карету коли закінчив Оксфорд?	Калькування
83.	diamond of the first water	діамант навищої проби	Вибір варіантного відповідника
84.	heir apparent	наслідник престолу	Калькування
85.	abdication	відмова від влади	описовий
86.	royal decrees	королівський візит	Калькування
87.	state visit	державний візит	Змішане транскрибування

88.	court	двір	Калькування
89.	the Chief Whip	Головний парламентський організатор	Описовий переклад
90.	Your Majesty	Ваша Високосте	Калькування
91.	Your Highness	Ваша Величносте	Калькування
92.	Your Grace	Ваша Милість	Калькування
93.	ratafia	Ратафія(лікер виготовлений із фруктів з додаванням мигдаля)	Описовий
94.	The season`s Incomparable	незрівняння дебютантка	Вибір варіантного відповідника
95.	Dear face that holds so sweet a smile for me, Were you not mine, how dark this world would be.	Любе обличчя, що так мило сміється для мене, Якби ти не була моєю, яким темним був би цей світ.	Вибір варіантного відповідника
96.	It's a long way to Tipperary To the sweetest girl I know Goodbye, Piccadilly Farewell, Leicester Square It's a long, long way to Tipperary But my heart's right there	До Тіпперарі довга дорога, До наймилішої з усіх дівчат. Прощай, Пікаділі, До побачення, Лестер Сквер. Далека дорога до Тіпперарі, Але серце моє там	Вибір варіантного відповідника